



# JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA

## ETELÄ-SATAKUNNAN TYÖLLISYYSALUE



## Sisällysluettelo

|       |  |    |
|-------|--|----|
| 1     | Etelä-Satakunnan työllisyysalue .....  | 1  |
| 1.1   | Tilannekuva työllisyysalueella.....  | 1  |
| 1.2   | Yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta .....                                      | 2  |
| 1.3   | Asiakkaiden palvelutarve .....   | 5  |
| 1.3.1 | Henkilöasiakkaat.....  | 6  |
| 1.3.2 | Heikossa työmarkkina-asemassa olevat .....   | 6  |
| 1.3.3 | Työnantaja-asiakkaat.....  | 7  |
| 1.4   | Palveluiden saavutettavuus ja kulkuyhteydet sekä ICT .....                                   | 7  |
| 1.5   | Työllisyysalueen strategia ja tavoitteet.....  | 8  |
| 1.5.1 | Viestintä osana strategiaa.....  | 8  |
| 1.5.2 | Työllisyysalueen valmisteluvaiheessa tunnistetut strategiset päätavoitteet .....             | 9  |
| 1.5.3 | Toimintaperiaatteet tavoitteisiin pääsemiseksi .....   | 10 |
| 2     | Päätökset palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta sekä viranomaistoimivallan käyttö..... | 12 |
| 2.1   | Vastuukuntamallin mukainen järjestämisvastuu, viranomaistehtävät ja yhteistoimintamalli      | 12 |
| 2.2   | Operatiivinen johtaminen ja organisoituminen .....   | 13 |
| 2.3   | Palveluiden johtaminen ja organisointi.....  | 13 |
| 3     | Taloudelliset voimavarat ja niiden kohdentuminen.....  | 14 |
| 3.1   | Työllisyysalueen rahoitusperiaatteet.....  | 14 |
| 3.1.1 | Lakisääteiset TE-palvelut.....   | 14 |
| 3.1.2 | Vastuu työttömyysturvakustannuksista .....   | 14 |
| 3.2   | Työllisyysalueen budjetti ja kustannustenjako.....   | 15 |
| 4     | Henkilöstövoimavarat ja niiden kohdentuminen .....   | 15 |
| 4.1   | Valtiolta siirtyvä henkilöstö.....   | 15 |
| 4.2   | Kuntien henkilöstö TE-palveluissa ja kuntien työllisyshoidon henkilöstö .....                | 15 |
| 4.3   | Henkilöstön kohdentuminen palveluihin.....   | 16 |
| 4.4   | Henkilöstön kohdentuminen eri toimipaikkoihin.....   | 16 |
| 5     | Palveluiden tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut.....                             | 17 |
| 5.1   | Henkilöasiakkaan palvelut .....  | 17 |
| 5.2   | Monialainen palvelu ja heikossa työmarkkina-asemassa olevat.....                             | 19 |
| 5.2.1 | Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli .....                           | 19 |
| 5.2.2 | Nuorten monialainen työllistymistä edistävä yhteispalvelu .....                              | 20 |

|  |    |
|--|----|
| 5.3 Työnantaja- ja yrityspalvelut .....  | 20 |
| 5.4 Kotoutumispalvelut .....   | 21 |
| 5.5 Työttömyysturvajärjestelmään liittyvät tehtävät .....                            | 22 |
| 6 Työllisyysalueen toimipisteet ja sijoittuminen kuntiin .....                       | 22 |
| 6.1 Rauma .....  | 23 |
| 6.2 Eura .....   | 23 |
| 6.3 Eurajoki .....   | 23 |
| 6.4 Huittinen .....  | 23 |
| 6.5 Säkyä .....  | 24 |
| 7 Työllisyysalueen yhteistyötahot ja –muodot .....                                   | 24 |
| 8 Työperäisen maahanmuuton edistäminen .....   | 26 |
| 8.1 International House-toimintamalli .....  | 27 |
| 9 Työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen ..... | 28 |
| 10 Varautuminen rakennemuutostilanteisiin .....                                      | 29 |
| 10.1 Rauman kaupunki helpottaa aktiivisilla investoinneilla rakennemuutoksia .....   | 30 |
| 10.2 Rakennemuutokset osana palveluiden taloussuunnittelua .....                     | 30 |
| 10.3 Varautuminen äkillisiin negatiivisiin rakennemuutoksiin .....                   | 30 |
| 10.4 Varautuminen äkillisiin positiivisiin rakennemuutoksiin .....                   | 32 |
| 11 Tiekartta vuoden 2025 alkuun saakka .....   | 32 |

## 1 Etelä-Satakunnan työllisyysalue

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen muodostavat Rauman kaupunki, Euran kunta, Eurajoen kunta, Huittisten kaupunki ja Säskylän kunta. Työllisyysalueen valmisteluun liittyvä aiesopimus on solmittu kuntien välillä toukokuussa 2023 ja hyväksytty jokaisen kunnan valtuustossa. Muodostettavan työllisyysalueen ohella kunnat tekevät myös muutoin laajasti elinvoimaan ja yhteiseen toimintaympäristöön liittyvää yhteistyötä. Yhtenä yhteistyön muotona toimii kuntien yhteinen Seutuhallitus, jonka tavoitteena on edistää yhteisiä elinvoimatavoitteita ja yhteistä tilannekuvaa.



Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu väestön määrä on yli 76 000, josta vieraskielisiä on 4400 henkilöä. Alueen yhteenlaskettu työvoiman määrä on 34 562 henkilöä ja alueen kunnat muodostavat maantieteellisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Etelä-Satakunnan työllisyysalue täyttää siten työllisyysalueille asetetut perusvaatimukset.

### 1.1 Tilannekuva työllisyysalueella

Alueen kuntia yhdistävät sekä matala työttömyys että voimakas työvoiman kysyntä. Vuonna 2022 alueella oli yli 10 000 uutta avointa työpaikkaa. Työvoiman kysyntä painottuu keskeisille toimialoille meri- ja telakkateollisuuteen, teknologiateollisuuden toimialoille, elintarviketeollisuuteen sekä logistiikka-, hoito- ja palvelualoille.

Työpaikkojen alueellinen jakautuminen vastaa pitkälti väestön jakautumista. Erityisiä työpaikkojen keskittymiä alueella ovat esimerkiksi Olkiluoto sekä Säskylän teollisuusalue ja varuskunta. Suuri osa alueen pendelöinnistä tapahtuu naapurikuntien välillä sekä myös maakunnan keskuksiin ja maakunnan rajakunnista viereisiin maakuntiin. Runsaimmat pendelöintivirrat Etelä-Satakunnan työllisyysalueen sisällä kulkevat Rauman ja Eurajoen välillä. Runsainta maakuntarajat ylittävää työmatkaliikennettä on Rauman seudulla sekä Huittisten ja Sastamalan välillä. Alla taulukossa kuvattuna kunnittain Etelä-Satakunnan työllisyysalueen pendelöintimäärät, asuinkunnassaan työssäkäyvien prosentuaalinen osuus sekä työpaikkaomavaraisuus.

| Asuinkunta | Työpaikan kunta |             |             |              |             |      |            |          |      | Asuinkunnassaan työssäkäyvät, % | Kuntaan muualta pendelöivät (% työpaikoista) | Työpaikkaomavaraisuus |
|------------|-----------------|-------------|-------------|--------------|-------------|------|------------|----------|------|---------------------------------|--|-----------------------|
|            | EURA            | EURAJOKI    | HUITTINEN   | RAUMA        | SÄSKYLÄ     | PORI | HARJAVALTA | KOKEMÄKI |      |                                 |  |                       |
| EURA       | <b>2516</b>     | 91          | 68          | 592          | 420         | 188  | 213        | 76       | 55 % | 36 %                            | 84 %   |                       |
| EURAJOKI   | 82              | <b>1700</b> | 5           | 993          | 18          | 705  | 41         | 8        | 44 % | 57 %                            | 99 %   |                       |
| HUITTINEN  | 63              | 2           | <b>2692</b> | 32           | 157         | 81   | 43         | 108      | 68 % | 34 %                            | 102 %  |                       |
| RAUMA      | 230             | 1064        | 24          | <b>12196</b> | 75          | 565  | 42         | 22       | 77 % | 25 %                            | 103 %  |                       |
| SÄSKYLÄ    | 297             | 15          | 129         | 170          | <b>1596</b> | 81   | 46         | 76       | 60 % | 50 %                            | 120 %  |                       |

Haasteena alueella on negatiivinen väestönkehitys. Työkäisten, erityisesti kotimaisten, asukkaiden määrä on laskussa väestön ikääntyessä ja nuorten aikuisten pois muuttaessa. Vastavuoroisesti vieraskielisen ja ulkomaalaistaustaisen väestön osuus alueen kunnissa on kasvanut ja keskittyy ikäkaumaltaan vahvasti työkäiseen väestöön. Vieraskielisen väestön kasvusta huolimatta alueen kokonaisväestömäärän ennustetaan jatkavan laskuaan tulevaisuudessa.

Toukokuussa 2023 alueen työvoimasta työttömänä oli yhteensä 6,6 %. Kuntakohtaiset työttömyysasteet olivat: Eura 5,7 %, Eurajoki 5,4 %, Huittinen 5,8 %, Rauma 7,5 % ja Säkyä 5,2 %. Laajan työttömyyden piirissä on alueella 4000 henkilöä. Rakennetyöttömien osuus Etelä-Satakunnan työllisyysalueen työttömistä ja lomautetuista on 55 % ja koko maakunnan rakennetyöttömistä 28 %. Alueen rakennetyöttömyys on siten alhaisempi verrattuna koko Satakuntaan, mutta rakennetyöttömien osuus on myös lukumääräisesti merkittävä henkilöasiakkaiden keskuudessa. Työttömistä työnhakijoista pitkäaikaistyöttömiä on n. 30 %. Alla taulukossa kuvattuna Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kuntakohtainen työvoiman ja työttömien työnhakijoiden määrä, työttömien työnhakijoiden prosentuaalinen osuus työvoimasta sekä työttömien työnhakijoiden määrällistä jakaumaa.

| Kunta       | Työvoima      | Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta | Työttömät työnhakijat yhteensä | Alle 25-v. työttömät | Yli 50-v. työttömät | Pitkäaikaisyöttömät | Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat |
|-------------|---------------|---|--------------------------------|----------------------|---------------------|---------------------|-------------------------------------|
| EURA        | 5100          | 5,7   | 293                            | 26                   | 143                 | 115                 | 31                                  |
| EURAJOKI    | 4160          | 5,4   | 225                            | 23                   | 107                 | 64                  | 28                                  |
| HUITTINEN   | 4327          | 5,8   | 250                            | 21                   | 112                 | 76                  | 16                                  |
| RAUMA       | 18100         | 7,5   | 1364                           | 116                  | 606                 | 452                 | 250                                 |
| SÄKYLÄ      | 2875          | 5,2   | 150                            | 11                   | 76                  | 41                  | 15                                  |
| <b>ALUE</b> | <b>34 562</b> | <b>6,6</b>                                    | <b>2282</b>                    | <b>197</b>           | <b>1044</b>         | <b>748</b>          | <b>340</b>                          |

Työllisyysalueen valmistelussa tähdätään alueen ja alueen kuntien ominaispiirteistä lähtevään ja niitä tukevaan toiminnan suunnitteluun. Työllisyysalueen valmisteluvaiheessa tunnistetut strategiset päätavoitteet ja toimintaperiaatteet on asetettu olemassa olevien keskeisten haasteiden ratkaisemiseksi sekä työllisyyspalvelu-uudistuksen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Työllisyysalueen järjestämissuunnitelman perusratkaisuissa pyritään asiakaslähtöisyyteen, lähipalveluiden vahvistamiseen sekä laajaan ja tiiviiseen yhteistyöhön niin kuntien muiden toimialueiden kuin julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin sidosryhmätoimijoiden kanssa. Asiakaslähtöisyys varmistetaan henkilö- ja yritysasiakkaille yksilöllisellä palvelutarpeen kartoituksella ja tarpeeseen vastataan palveluiden räätälöidyllä tarjonnalla. Jokaiseen kuntaan turvataan riittävät ja säännölliset peruspalvelut. Palvelut kohdennetaan vastaamaan aitoon tarpeeseen ja niiden vaikuttavuutta seurataan aktiivisesti. Toimintaa kehitetään jatkuvasti yhteistyössä kuntaekosysteemin ja työllisyydenhoidon ekosysteemin toimijoiden kanssa. Tarkemmat toimenpiteet tullaan kuvaamaan Etelä-Satakunnan työllisyysalueelle vuoden 2024 aikana laadittavassa strategiassa ja työllisyysohjelmassa.

## 1.2 Yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta

### Eura

*”Teemme asioita sydämellä euralaisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi.”*

Euran työpaikkaomavaraisuus ja työllisyysaste ovat korkeita. Työpaikoista lähes puolet sijoittuu ja lostusta ja alkutuotantoa harjoittaviin yrityksiin. Viimeisten viiden vuoden aikana tapahtunut rakennemuutos on kasvattanut myös palvelutoimialan osuutta sekä monipuolistanut kunnan yritysraakennetta. Yhteistyötä yritys-elämän kanssa ohjaa Euran kunnan elinkeino-ohjelma, jossa tavoitteena on

edistää ja turvata yritysten kasvuun tarvittavat palvelut, tuki ja toimintaympäristö sekä hankkia aktiivisesti uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Elinkeino-ohjelmatyö on käynnistetty vuonna 2022 Prizztech Oy:n ja kunnan välisenä yhteistyönä. Yhteistyö Prizztech Oy:n kanssa on laajaa ja sitä tuetaan kunnan omalla yrityskoordinaattorilla.

Työllisyyspalveluissa työskentelee Eurassa työllisyyskoordinaattori. Asiakasryhmistä painottuvat erityisesti nuoret ja yli 50-vuotiaat pitkäaikaistyöttömät. Palveluita tarjoaa mm. nuorten työpaja, jossa työskentelee kaksi vakituista valmentajaa. Kuntouttavasta työtoiminnasta vastaavat TE-palveluiden osalta kaksi virkailijaa. Kuntouttavan työtoiminnan osana toimii hyvinvointialueen alainen aikuisten työpaja. Yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan osalta on toteutettu Rauman seudun katulähetyksen kanssa vuoden 2020 alusta, mikä jatkuu hyvinvointialueen toimesta ainakin vuoden 2023 loppuun.

Eurassa on ollut kiintiöpakolaisia vuodesta 2017, minkä lisäksi työperäistä maahanmuuttoa on toteutettu mm. Espanjasta ja Intiasta rekrytoitujen hoitajien kautta. Maahanmuutto-ohjaaja Eurassa on yhteinen Huittisten kanssa. Alueella merkittävä yhteistyökumppani maahanmuuttoon liittyen on SPR:n paikallisyhdistys. Nykyhetkellä Eurassa on lukio, mutta ei 2. asteen ammatillista koulutusta.

Euran kunnan tavoitteena on luoda yritystoiminnan, työelämän ja asumisen palveluista ekosysteemi, jossa toimijoiden välittömät palvelut kootaan yhteen ja jossa asiantuntijat voivat yhdessä syventää kunnan tuottamaa kokonaispalvelua. Synergiaetuja hyödyntäen kunta tuottaa helposti saavutettavat ja saatavissa olevat palvelut kuntalaisille sekä potentiaalisille kuntaan muuttaville yrityksille ja asukkaalle.

## **Eurajoki**

*"Eurajoki on valoisan tulevaisuuden koti, jossa asukkaat viihtyvät ja yritykset menestyvät."*

Eurajoen työllisyystilanne on alueen yrityskannan ansiosta hyvä ja kunnassa on runsaasti avoimia työpaikkoja. Työllistämistä ja työpaikkojen täyttämistä hankaloittaa kohtaantohaaste; työvoima ja työpaikat eivät kohtaa. Työllisyyspalveluiden asiakasryhmistä painotuvat yli 55-vuotiaat ja kouluttamattomat työnhakijat, joiden työllistäminen on haastavaa. Elinkeinopalvelut tuotetaan Eurajoella yhteistyössä Uusyrityskeskus Enterin (Prizztech Oy) kanssa. Kunnan työllisyyspalveluista vastaa elinvoimapäällikkö.

Työllisyyspalveluihin kuuluu aikuisten työpajana toimiva kierrätyskeskus, jossa toimii työ- ja yksilövalmentaja ja 2-3 palkkatukihenkilöä sekä noin 10 henkilöä kuntouttavassa työtoiminnassa. Aikuisten pajatoiminta koetaan kunnassa äärettömän tärkeäksi työmuodoksi kuntouttavana ja palkkatuki-työpaikkana. Aikuisten pajalla voi tarvittaessa suorittaa myös osia ammattiopinnoista. Työllisyyspalvelut tukevat lisäksi nuorten työllistymistä kesätyöpaikkatukien avulla. Nuorten työpajalla työskentelee kaksi työ- ja yksilövalmentajaa. Työpaja tarjoaa nuorille työllistämistuki- ja harjoittelupaikkoja ja vastaa nuorten kesätyöpaikkojen organisoinnista sekä kesäyrittäjätoiminnan mentoroinnista. Nuorten työpaja ja etsivä nuorisotyö kuuluvat nuorisopalveluiden alaisuuteen.

Päävastuun kansainvälisen työvoiman liikkuvuudesta ja palveluista ovat kantaneet alueen yritykset. Kotouttamisen osalta Eurajoen työllistämistoimet ovat TE-palveluiden kanssa yhteistyössä toteutettuja toimenpiteitä. Kunta toimii fasilitaattorina järjestämällä tilat ja ajan maahanmuuttajien TE-palveluille. Eurajoen kunta on yhteistyökumppanina Diakonia-ammattikorkeakoulun "Turvapaikanhakijat töihin Satakuntaan"-hankkeessa. Kunnassa työskentelee määräaikainen kotoutuskoordinaattori. Eurassa on oma lukio sekä Kansanopisto, joka tarjoaa mm. aikuisten perusopetusta ja kielikoulutusta maahanmuuttajille.

## Huittinen

*"Huittinen on seutunsa vastustamaton keskus, jossa elinvoima kasvaa ruuasta, yrittäjyydestä ja osaamisesta."*

Huittisten työpaikkaomavaraisuus ja työllisyysaste ovat korkeita. Erinomaisen sijaintinsa ansiosta valtateiden 2 ja 12 risteyksessä, tukku- ja vähittäismyynti sekä kuljetus- ja varastointialat työllistävät Huittisissa paljon osaajia. Eniten työpaikkoja löytyy kuitenkin ruokaketjusta, sen aina vahvasta alkutuotannosta erikoistuneeseen elintarviketeollisuuteen. Huittisten vahvuus on korkea yritystiheys ja monipuolinen elinkeinorakenne.

Huittisten kaupungin työllisyyspalveluiden työnhakija- ja työnantajapalveluissa työskentelee työllisyyskoordinaattori sekä nuorten työpajalla yksilövalmentaja ja työvalmentaja. Nuorten työpajan toimintaan kuuluvat tekstiililajittelu ja kierrätystekstiilimyymälä Tyyki, sekä mediapainotteinen starttivalmennus. Nuorten työpajan kierrätystekstiilimyymälä, mediaverstas ja tekstiililajittelutoiminnot ovat tunnistettuja oppimisympäristöjä. Kaupungilla ja hyvinvointialueella on yhteistyösopimus asiakkaiden sijoittamisesta kuntouttavaan työtoimintaan myös kaupungin muihin yksiköihin. Nuorten työpaja työllistää vuosittain 10 nuorta kahden kuukauden työsuhteisiin kaupungin eri yksiköihin.

Huittisten lukio, Sasky:n Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto sekä Sataedun toimipisteet tarjoavat ammatillista ja yleissivistävää koulutusta nuorille, aikuisille ja yrityksille. SAMK:illa on Huittisissa liiketalouden koulutusta. Huittisten lukioon tulee vuosittain n. 10 kansainvälistä opiskelijaa. Huittinen panostaa myös strategiassaan työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton edistämiseen ja tuottaa palveluita verkostomaisesti Huittinen International House –nimellä.

## Rauma

*"Vahva ja vaikuttava Rauma on hyvinvoiva ja elinvoimainen. Olemme kokoluokassamme Suomen yrittäjyystävällisin kaupunki."*

Rauman työllisyysaste on hyvä ja työpaikkaomavaraisuus korkea. Kaupungissa on vahva yrityskanta ja useita suuria kansainvälisiä yrityksiä, joiden kanssa kaupungilla on pitkät yhteistyöperinteet. Verrattaessa muuhun Suomeen Rauman työllisyys painottuu teollisuuteen, erityisesti metsä-, meriteknologia- ja metalliteollisuuteen. Rauman kaupunki toimii myös itse suurena työllistäjänä.

Ammatillinen koulutustarjonta on Raumalla monipuolista. Tarjolla on koulutusta 2. asteelta korkea-koulututkintoihin ja koulutus sekä opiskelijakunta ovat kansainvälisiä. Koulutusta järjestävät mm. WinNova, Satakunnan Ammattikorkeakoulu ja Turun yliopisto.

Rauman kaupungin työllisyyspalvelut (työvoimayksikkö) toimii Rauman kaupunkikehityksen palvelualueella, jonka osa-alueita ovat lisäksi elinkeinoelämä- sekä matkailupalveluyksiköt. Työllisyyspalveluissa toimivat työvoimapäällikkö, työllisyyskoordinaattori, työvoimasihteeri, kansainvälisyyskoordinaattori ja määräaikainen projektikoordinaattori. Elinkeinoelämäpalveluiden alla yrityspalveluissa työskentelee kolme yritysasiantuntijaa, kestävän kehityksen koordinaattori, kaupunkikehityskoordinaattori sekä määräaikainen kesäyrittäjämentori.

Satakunnan TE-toimiston Rauman toimipiste sijaitsee Aittakarinkadulla. Rauman seudun TYP ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaus on sijoitettu Valtakadun toimipisteelle, jossa työskentelee myös Rauman kaupungin työllisyyskoordinaattori TE-toimiston ja hyvinvointialueen henkilöstön ohella. Toimintaan liittyy yhteistyö koko Rauman palveluverkoston kanssa.

Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kaupungin eri hallintokunnissa asiakkaan tarpeiden mukaisesti, minkä lisäksi asiakkaille on tarjolla myös muita työllistymistä, osaamista ja hyvinvointia edistäviä palveluja. Kuntouttavaa työtoimintaa toteuttavat niin ikään Rauman Seudun Katulähetys ry, VALO-valmennus ry, Rauman Seudun Työnhakijat ry, SPR ja Mieli ry. Rauman kaupungin työllistämistoiminta tarjoaa vuosittain kymmeniä palkkatukityöpaikkoja kaupungin eri toimialoilla. Nuorisopalveluiden alla toimiva Nuorten työpaja tarjoaa työttömille nuorille mm. harjoittelu- ja työllistämistukipaikkoja. Nuorten tukena on myös Rauma-lisä, jolla tuetaan alle 30-vuotiaiden työllistymistä alueen yrityksiin.

Kaupunkikehityksen osana toimiva International House Rauma tarjoaa kaupungin kansainvälisille asukkaille laajasti palveluja niin yritystoiminnan, osaamisen, kansainvälisyyden ja maahanmuuton kuin työllisyyden saralla. Lisäksi tarjolla on ohjaus- ja neuvontapalveluja yritysten kansainväliseen rekrytointiin. Työvoiman saatavuuden ja maahanmuuttajien työllistymisen edistämisen kehittämistä tukee Raumalla Love Work Satakunta –hanke, jonka päätavoitteena on sujuvoittaa ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden sekä kansainvälisten opiskelijoiden osaamisen pätevoittämistä, työelämään siirtymistä ja suomalaiseen yhteiskuntaan asettautumista. Hanke kohdistuu Rauman lisäksi Euran, Eurajoen, Huittisten ja Säskylän alueille.

## Säkylä

*"Elinkeinoelämää houkuttava, kasvava ja itsenäinen kunta."*

Säskylän kunnan työllisyystilanne on hyvä ja työpaikkaomavaraisuus korkea. Kunnan työttömyysprosentti on Satakunnan alhaisimpia. Avoimien työpaikkojen määrä on ollut Säskylässä viime vuodet hitaassa trendinomaisessa nousussa.

Suurin työllistäjä Säskylässä on Porin prikaati. Kunnan luontainen vahvuus ja merkittävin teollisuuden ala on elintarviketeollisuus, jolle Säskylän muut työnantajat myös tarjoavat palveluitaan. Säkylä toimii aktiivisesti yritysten suuntaan erilaisten tapahtumien järjestäjänä ja taustatukena, minkä lisäksi kunta tarjoaa toimivien ja aloittavien yritysten ja yrittäjien neuvontaa. Yrityskanta Säskylässä on noussut tasaisesti vuosien 2018-2021 aikana.

Vuosittainen nettomaahanmuutto on ollut Säskylässä pitkään positiivinen, vaikka ei määrällisesti korkea. Ukrainan sodalla on tosin ollut maahanmuuttajamäärään suuri vaikutus. Säskylän seudun lukiossa on tarjolla muista lähialueen toimijoista poiketen mm. yrittäjyyden ja liiketalouden opintokokonaisuuksia, johon kytköksissä on myös paikallisia yrityksiä sekä Porin prikaati. Kunnassa järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa, jonka yhteydessä työskentelee nuorten työvalmentaja sekä työvalmentaja (2 henkilöä). Lisäksi Säskylässä on tarjolla kansalaisopiston tarjoamia opintoja.

### 1.3 Asiakkaiden palvelutarve

Asiakkaiden palvelutarpeiden määrittely työllisyysalueella pohjautuu tilastoihin, alueen työllisyyden ja koulutuksen toimijoilta kerättävään ennakkointitietoon, työnantajilta ja henkilöasiakkailta saatavaan haastattelutietoon sekä näiden tietojen pohjalta tehtäviin johtopäätöksiin alueella painottuvista palvelutarpeista, niiden kohdentumisesta sekä palveluiden sisällöllisistä määrittelyistä. Palvelutarpeiden analysointia ja ennakkointia toteutetaan vuosittain osana palveluiden suunnittelua ja talousarviovalmistelua.



### 1.3.1 Henkilöasiakkaat

Henkilöasiakkaiden palvelutarve liittyy yksilölliseen ja asiakaskohderyhmittäiseen arvioon henkilöasiakkaan ensisijaisesti tarvitsemista TE-palveluista ja yhteistyökumppaneiden tarjoamista palveluista. Henkilöasiakkaan palvelutarve voidaan jakaa karkeasti työllistymisen tueksi, osaamisen kehittämisen tueksi sekä työkyvyn tueksi tarjottaviin palveluihin.

Palvelutarpeiden ennakkoinnin ja asiakasryhmäkohtaisen palveluiden ja palveluhankintojen suunnittelun pohjana ovat erityyppiset ennakointimenetelmät kuten ammattibarometri ja osaamisen ennakointikyselyt. Henkilöasiakkaiden palveluiden rakenteellista ja sisällöllistä suunnittelua tukevat työnvälitystilastotietoihin perustuvat analyysit työllisyyden ja palvelutarpeiden kehittämisestä. Tiedolla johtamisen ja tilastointityökalujen, kuten PowerBI, käyttöönotto mahdollistaa yhteismitallisen tiedon analysoinnin ja tuen palveluiden suunnittelulle. Asiakasryhmäkohtainen palvelutarpeiden tarkastelu auttaa suunnittelemaan riittävät ja sisällöllisesti oikeat palvelurakenteet ja –volyymit.

Nuorten henkilöasiakkaiden palvelutarpeiden arvioinnissa hyödynnetään erityisellä tavalla kuntien työllisyyspalveluiden sekä kuntien muiden palveluiden, oppilaitosten, hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyötä. Tavoitteena on tiivis yhteistyö nuorten palvelutarpeisiin liittyvässä saumattomassa siirtymisessä toimijalta toiselle. Nuoriin asiakkaisiin kohdennetaan työllisyysalueella paikkakunnasta riippumatta monialaista palvelutarpeen arviointia.

Maahanmuuttajien ja kotoutujien palvelutarpeet pyritään tunnistamaan työllisyysalueella yhtenäisen toimintamallin avulla. International House –konseptin alle rakentuu alueen yhtenäinen toiminta- ja arviointimalli, jonka avulla maahanmuuttajaa ja kotoutujaa kyetään tukemaan kussakin vaiheessa yhtenäisellä palvelukonseptilla. Konseptin avulla tunnistetaan lisäksi yhdessä työnantajien, oppilaitosten ja järjestöjen muodostaman verkoston avulla kuhunkin vaiheeseen liittyvät mahdolliset haasteet ja tuetaan asiakasta osuvilla palveluilla. Maahanmuuttajiin ja kotoutujiin kohdennetaan tarpeen mukaan paikkakunnasta riippumatta monialaista palvelutarpeen arviointia.

### 1.3.2 Heikossa työmarkkina-asemassa olevat

Heikossa työmarkkina-asemassa olevia työvoimapalveluiden asiakkaita ovat mm. pidempään työttömänä olevat, työttömänä olevat osatyökykyiset, ikääntyneet sekä tietyt nuoret ja maahanmuuttajaryhmät. Lisäksi osa työssä olevista, kuten pienyritykset, osa-aikatyölliset ja rakennemuutosaloilla työskentelevät sekä osa työmarkkinoiden ulkopuolella olevista, esim. kielitaidottomat maahanmuuttajat, saattavat olla heikossa työmarkkina-asemassa.

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelutarpeen arvioinnissa tavoitteena on vaikuttava ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen siten, että mahdollisimman moni heikommassakin työmarkkina-asemassa oleva henkilöasiakas löytäisi tilanteeseensa sopivan työllistymistä edistävän tai tukevan ratkaisun mahdollisimman nopeasti. Tavoitteena vaikuttavassa palvelutarpeen arvioinnissa on ennaltaehkäistä laajasti pitkittyvää työttömyyttä ja syrjäytymistä. Työllistymistä edistävää monialaista tukea pyritään tarjoamaan paikkakunnasta riippumatta. Asiakkaan valmiudet työhön ja työllistymistä edistäviin palveluihin arvioidaan monialaisesti TE-palveluiden ja hyvinvointialueen sekä tapauskohtaisesti kumppaniverkoston palveluiden yhteistyönä. Asiakas ohjataan työhön tai sen viranomaisen palveluihin, johon asiakastarpeet ensisijaisesti liittyvät.

### 1.3.3 Työnantaja-asiakkaat

Kuten henkilöasiakkailla, myös työnantaja-asiakkailla palvelutarpeet ovat usein monialaisia sisältäen tarpeita työnvälityksestä, koulutuksesta ja mm. rahoituksesta. TE-palveluiden osalta työnantaja-asiakkaiden palvelutarpeet kiteytyvät osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen ja yksittäisten yritysten sekä alueellisen kilpailukyvyn ja elinvoimaisuuden turvaamiseen. Yritysten palvelutarpeita pyritään ennakoimaan laajasti alueella toimivalla yhteistyöverkostolla, johon kuuluvat työllisyyden ja TE-palveluiden toimijoiden lisäksi kauppakamarit, yrittäjäjärjestöt, elinkeinoelämän muut järjestöt, oppilaitokset ja yksityinen työnvälityssektori. Alueella on hyviä kokemuksia yhteistyöstä lähitulevaisuuden työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoinnissa, joten myös jatkossa tällainen ennakointiyhteistyö on merkittävässä roolissa palveluiden suunnittelussa ja kohdentamisessa. Yhteistyössä tärkeää on myös toimijoiden välinen toimiva tiedonvaihto, jotta jokaisen palvelunjärjestäjän prosessit ja tuotteet ovat oikeassa suhteessa markkinoiden tilanteeseen.

Merkittävää työnantaja-asiakkaiden palvelutarpeen näkökulmasta on myös alueiden välinen yhteistyö mm. työvoiman liikkuvuuden turvaamiseksi. Osaavan työvoiman liikkuvuuden edistäminen alueiden välisenä yhteistyönä edellyttää palvelutarpeiden tunnistamista alueiden kesken, yhteistyökenteiden ylläpitämistä, sujuvaa tiedon kulkua sekä tahtotilaa edistää työnhakijoiden työllistymistä soveltuviin tehtäviin eri työllisyysalueille. Kansainvälisen rekrytoinnin ja työvoiman liikkuvuuden osalta yritysten palvelutarvetta sekä palveluita voidaan kartoittaa ja toteuttaa erityisesti Rauman International Housen kautta.

## 1.4 Palveluiden saavutettavuus ja kulkuyhteydet sekä ICT

Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. asiakkaille tarjottavilla riittäväillä puhelin- ja verkkopalveluilla sekä niihin liittyvällä neuvonnalla ja ohjauksella. Valtakunnallisten palveluiden lisäksi paikallista saavutettavuutta parantavat työllisyysalueen ja kuntien omat digitaaliset palvelut ja puhelinpalvelut, joiden osalta käyttövalmiuksia pyritään edistämään henkilö- ja työnantaja-asiakkaiden osalta normaalin asiakasneuvonnan yhteydessä sekä tarvittaessa mm. erillisillä valmennuksilla. Asiakasviestintää kehitetään niin, että asiakkaat hahmottavat tarjolla olevia palveluja ja koulutuksia sekä omia palvelupolkujaan paremmin, mikä edistää palveluiden saavutettavuutta mm. etä- ja verkkoasiointin paremman käyttö- ja hyötyasteen kautta. Saavutettavuutta parantaa niin ikään se, että kaikilla asiakaspalvelua tekevillä työntekijöillä on riittävä osaaminen ja tiedot saatavissa olevista palveluista ja niihin ohjaamisesta, mikä sujuvoittaa asiakkaiden ohjausta ja vähentää usean luukun asiointia.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueella verkkoasiointiin tarkoitettu asiakaspääte sekä lomakkeiden tulostusmahdollisuus ovat tarjolla jokaisena päivänä Rauman päätoimipaikan aulapalveluissa sekä muissa toimipisteissä jaksotetusti. Aulapalvelut tarjoavat asiakkaille verkkopalveluiden käytön tukea. Asiakaspalvelun taso varmistetaan aktiivisella perehdytyksellä, koulutuksella ja verkostotyöskentelyllä, johon kaikki työllisyysalueen työntekijät osallistuvat.

Toimitilojen osalta tavoite on paikallisten peruspalveluiden turvaaminen ja saavutettavuuden parantaminen. Toimipaikkoja sijaitsee jokaisessa alueen kunnassa. Palvelut järjestetään kuntakohtaisen tarpeen mukaisesti. Toimipisteet ja niiden sijoittuminen on kuvattu tarkemmin kappaleessa 6.

Työnantaja- ja yrityspalveluiden saavutettavuutta parannetaan asiakasneuvonnalla ja –ohjauksella sekä yritystapaamisilla, joita voidaan toteuttaa muun elinkeinoneuvonnan yhteydessä, sekä järjestämällä työvoiman saatavuuden ja kohtaannon sekä koulutusten ja palveluiden saatavuuden edistämiseksi erinäisiä tapahtumia ja messuja.

Kulkuyhteyksien vaikutusta ja palveluiden saavutettavuutta pyritään parantamaan mm. ajasta ja paikasta riippumattomilla palveluilla, peruspalveluiden järjestämisen joustavuudella sekä erityispalveluiden liikkuvuudella. Kunnissa tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuden osalta huomiota julkisen liikenteen kehittämiseen, saatavuuteen ja joustavuuteen.

## ICT

Työvoimaviranomaisella on lakiin perustuva velvollisuus käyttää työvoimapalveluiden toimeenpanossa valtakunnallista tietovarantoa, palvelualustaa ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta. Asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen sisältyvät asiakkuudenhallintajärjestelmä, yleinen avustusjärjestelmä sekä sähköiset asiointipalvelut. Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja kunnilla on velvollisuus käyttää vuodesta 2027 alkaen. Työvoimaviranomaisella on lisäksi mahdollisuus käyttää KEHA-keskuksen ylläpitämää ajanvaraus- ja videoneuvottelujärjestelmää. KEHA-keskus vastaa edellä mainittujen käyttövelvoitteen piiriin kuuluvien tietojärjestelmäpalveluiden kehittämisestä ja ylläpidosta sekä valtakunnallisesta perehdytyksestä yhdessä valtakunnallisen kouluttajaopastaja-verkoston kanssa. Kunnat voivat hankkia valtakunnallista asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentäviä lisäosia, eli moduuleita, joiden tulee olla soveltuvin osin yhteensopivia valtakunnallisen järjestelmän kanssa. Toimitilojen ja henkilöstön työskentelyn osalta tullaan varmistamaan riittävä ICT-arkkitehtuuri ja laitteistojen, ohjelmistojen sekä yhteyksien toimivuus. Vastuukunta vastaa henkilöstön työssä käytettävien kalusteiden ja työvälineiden sopimuksista sekä niiden hankintaan liittyvästä kilpailuttamisesta.

### 1.5 Työllisyysalueen strategia ja tavoitteet

Tämä järjestämissuunnitelma on rakenteellinen kuvaus ja suunnitelma järjestämisestä, joka toimii pohjana tulevalle työllisyysohjelmalle. Tarkempi sisältö luodaan vuosille 2024-2027 laadittavalla Etelä-Satakunnan työllisyysalueen strategialla ja työllisyysohjelmalla.

Työllisyysohjelmassa kuvataan alueen strategiaa ja tavoitteita sekä keinot ja toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi. Strategiaa valmistellaan ja käsitellään osana Etelä-Satakunnan työllisyysalueen valmisteluryhmän, työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien sekä työllisyysalueen kuntien muodostaman seutuhallituksen työskentelyä syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana. Strategian laadintaan osallistetaan lisäksi eri sidosryhmiä, päätöksentekijöitä, yhteistyöverkostoja sekä asiakkaita. Strategiaan sisältyy mm. palvelukonseptointi sekä palvelubrändin ja palvelubrändin mukaisten palvelupisteiden toiminnan ja nimikoinnin suunnittelu. Strategia ja työllisyysohjelma julkaistaan vuoden 2024 aikana.

#### 1.5.1 Viestintä osana strategiaa

Viestintä on keskeinen osa strategiaa ja tärkeä työväline työllisyysalueen palveluiden brändäämisessä, markkinoinnissa ja osallistamisessa. Viestintää tehdään valmistelun ja toteutuksen kaikissa vaiheissa yhdessä kuntien ja yhteistyöverkoston viestintäyhdyshenkilöiden kanssa. Valmisteluvaiheessa viestintää suunnitellaan myös yhdessä Satakunnan TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Etelä-Satakunnan työllisyysalueen viestinnästä vastaa yhdessä laaditun aiesopimuksen mukaisesti järjestämisvastuukunta Rauma. Jokainen työllisyysalueen kunta kuitenkin jakaa yhdessä sovittua sisältöä omissa kanavissaan. Viestintään sisältyy sisäinen viestintä kuntaorganisaatioissa ja kuntien henkilöstölle, viestintä valtion toimijoiden henkilöstölle, yhteinen ulkoinen viestintä palveluiden asiakkaille, viestintästrategian mukainen ulkoinen viestintä, työllisyysalueen ”brändäys” ja brändin mukainen konseptointi ja markkinointi sekä viestintäkanavien hallinta. Osa viestintää on myös Satakunnassa yhteistyössä tehtävä TE-live tuotantotoiminta.

Sisäisessä viestinnässä korostuu työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien ja sen henkilöstön tiedottaminen valmistelusta sekä henkilöstön pitäminen ajan tasalla siitä, millaisia vaikutuksia uudistuksella on kunnan ja henkilöstön töiden organisointiin. TE-toimistoissa, ELY- ja KEHA-keskuksissa organisaatioiden johto vastaa henkilöstön yleistiedottamisesta, mutta työllisyysalueen valmistelun järjestämä tiedotus näiden organisaatioiden henkilöstölle on välttämätöntä antamaan kuvaa uuden organisaation ja sen rakenteiden muodostumisesta sekä uuden työvoimaviranomaisen toimintakulttuurista ja tehtäväsäällöistä. Riittävä ja oikea-aikainen viestintä on myös osa työantajamarkkinointia.

Asiakasviestintää TE-palveluiden nykyisille henkilö- ja yritysasiakkaille tehdään yhdessä Satakunnan TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa sekä Satakunnan työllisyysalueen kanssa. Lisäksi kuntien asiakkaille kohdennetaan viestintää muutoksesta, vaikka kuntien nykyinen asiakaskunta on osittain yhteistä valtion viranomaisten asiakkaiden kanssa. Asiakasviestinnässä kaikille asiakasryhmille noudatetaan yhtenäisyyttä kaikkien Satakunnan kuntien, työllisyysalueiden ja valtion toimijoiden osalta. Työllisyysalueiden yhteisessä tiedottamisessa korostetaan asiakasprosessien ja työvoiman liikkuvuuden sujuvuutta alueiden välillä hallinnollisesta uudistuksesta huolimatta. Yhteistä viestintää suunnitellaan syksystä 2023 alkaen.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen oma viestintästrategia ja työllisyysalueen ”brändäys” sekä siihen liittyvä palvelupistekonseptointi tehdään synkronoidusti. Strategian, nimikoinnin ja ulkoisen ilmeen laatimisessa käytetään ulkopuolista markkinointiosaamista, mutta päätökset ja valinnat tehdään työllisyysalueen yhteistyöelimissä. Työhön sisältyy viestintäkanavien hallinta sekä sosiaalisen median viestintästrategia. On tärkeää, että työllisyysalueen kaikessa viestinnässä sekä palvelupisteissä noudatetaan yhdessä sovittua konseptia ja ilmettä, joka antaa tuki liikkumatilaa myös paikallisuu-delle. Osa työllisyysalueen viestintästrategiaa on myös yhdessä Satakunnan työllisyysalueen kanssa tuotettava TE-live viestintäkonsepti, jota voidaan hyödyntää työllisyysalueen työ-, opiskelu-, asumis- ja vapaa-ajan viettomahdollisuuksista tiedottamisessa osana alueen veto- ja pitovoimastrategiaa.

### 1.5.2 Työllisyysalueen valmisteluvaiheessa tunnistetut strategiset päätavoitteet

Työllisyysalueen valmisteluvaiheessa tunnistetut strategiset päätavoitteet kiteytyvät seuraaviin kohtiin:

#### ► Osaavan työvoiman saatavuus ja kilpailukyvyn vahvistaminen

Työllisyysalueen, Satakunnan ja koko Suomen keskeinen elinvoimakysymys on osaavan työvoiman saatavuus ja yritysten tärkein voimavara on osaava henkilöstö. Työllisyysalueen toiminnan ja ratkaisujen merkittävin taustatekijä on se, että niillä pyritään turvamaan osaajien löytämistä ja pitämistä alueella sekä lisäämään alueen elinvoimaisuutta.

#### ► Pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden ehkäiseminen ja vähentäminen

Yksi TE24-uudistuksen keskeisimmistä muutoksista liittyy kuntien työttömyysturvan vastuun muutokseen ja kunnille maksettavaan kannustavaan valtionosuusrahoitukseen. Alueen pitkään työttömänä olleet asiakkaat muodostavat työvoimavarantoa, jonka työllistymiseen tulee kiinnittää huomiota työvoiman saatavuuden ja syrjäytymisen vähentämiseksi. Heikommassa työmarkkina-asemassa olevien asiakkaiden palveluprosessissa ja –ratkaisussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennetyöttömyyden ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn, palveluohjaukseen sekä yhteistyön toimivuuteen. Rakennetyöttömyyden ennaltaehkäisy on keskeinen osatekijä alueen elinvoiman, hyvinvoinnin ja kuntien taloudellisen vakauden kannalta.

### ► **Nuorten ja maahanmuuttajien työllisyyden edistäminen**

Nuoret ja maahanmuuttajat muodostavat ytimen heikossa työmarkkina-asetmassa oleville työnhakijoille sekä samalla työvoimapotentiaalin työllisyysalueen ja koko Suomen yrityksille. Lakisääteisten nuorten perus- ja monialaisten palveluiden lisäksi tulee kiinnittää huomiota nuorten palveluita tuottavien tahojen saumattomalle yhteistyölle, jotta mahdollisimman moni nuori saadaan mukaan oppimaan ja työhön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa nuorten mahdolliset erityispiirteet huomioiden. Maahanmuuttajien palveluissa tulee kiinnittää niin ikään huomiota lakisääteisten kotoutumis- ja peruspalveluiden lisäksi mahdollisimman varhaiseen kiinnittymiseen paikallisiin verkostoihin ja vapaa-aikaan. Yhteistyössä toimijoiden kesken voidaan vähentää työttömyyden pitkittymistä ja haitallista syrjäytymistä sekä työvoiman maastamuuttoa.

### ► **Koulutusten ja osaamispalveluiden tarvelähtöisen saatavuuden parantaminen**

Osaavan työvoiman saatavuuden osalta tärkeimpiä kysymyksiä on työvoimaksi luettavan väestön osaamisen mukautuminen työelämän tarpeiden mukaan. Oppisen menetelmissä on tapahtunut kehittymistä ja ns. työvaltaiset oppimismenetelmät ovat osoittaneet tarpeellisuutensa ja kykynsä tuottaa osaavaa työvoimaa uudella tavalla työelämän tarpeisiin. Menetelmäkirjon onnistunut hyödyntäminen nuorten ja maahanmuuttajien koulutuksissa sekä muuntokoulutuksissa yhdistettynä kykyyn huomioida ketterästi alueelliset osaamistarpeet antaa mahdollisuuden kouluttaa työnantajille osavaa työvoimaa aiemmin osin hyödyntämättömistä asiakasryhmistä.

### ► **Palveluiden saatavuus, vaikuttavuus ja kustannustehokkuus**

TE24-uudistuksessa keskeistä on asiakkaiden mahdollisuus saada soveltuvia ja oikein kohdentuvia TE-palveluita ja tehdä palveluista entistä vaikuttavampia kannustavan rahoitusmalliin tavoitteiden mukaisesti. Saatavuutta parannetaan tuomalla tarvittavat palvelut lähemmäksi käyttäjiä. Vaikuttavuutta kehitetään ottamalla jatkokäyttöön hyviä käytäntöjä mm. työvoimakoulutuksissa, laajentamalla toimivia palvelukonsepteja mm. maahanmuuttajien palveluissa sekä tiivistämällä kouluttajien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Kustannustehokkuutta syntyy TE-palveluiden ja kuntien nykyisten palveluiden yhdistämisellä, asiakastiedon kulun tehostamisella sekä tehokkaan yhteistyön synergiaeduilla.

#### 1.5.3 Toimintaperiaatteet tavoitteisiin pääsemiseksi

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen tavoitteet toteutuvat seuraavien toimintaperiaatteiden kautta:

### ► **Asiakaslähtöisyys – palveluiden kohdentaminen palvelutarvelähtöisesti**

Sekä henkilö- että yritysasiakkaan palvelutarve kartoitetaan yksilöllisesti. Kaikille henkilöasiakkaille turvataan mahdollisuus henkilökohtaiseen tapaamiseen työnhaun alkuvaiheessa ja määräajoin tämän jälkeen. Työllisyysalueen yritysasiakkaisiin pidetään säännöllisesti yhteyttä sekä henkilökohtaisesti että yhteistyökumppaniverkoston kautta. Palveluita tarjotaan räätälöidysti ja kohderyhmäkohtaisesti yhdistämällä. Toimiva yhteys alueen yrityksiin on toiminnan kulmakiviä. Jokaiselle asiakkaalle pyritään nimeämään henkilökohtainen yhdyshenkilö tai vastuuvirkailija.

### ► **Vahvat lähipalvelut – palvelut tarveperusteisesti lähelle kuntalaisia**

Palveluita tuodaan jokaiseen kuntaan tarvelähtöisesti. Jokaisessa alueen kunnassa on käytössä asiakastarpeeseen mitoitettut tilat asiakkaiden vastaanottamista ja haastattelua varten. Lähipalvelut

räätelöidään kuntakohtaisesti vastaamaan kunnan asukkaiden pääasiallisia palvelutarpeita. Peruspalvelut ovat kaikissa kunnissa säännöllisesti tarjolla ja erityispalvelut jaksotetusti. Osa erityispalveluista saattaa olla tarjolla vain päätoimipaikassa Raumalla, mutta tarveharkintaisesti kaikki palvelut liikkuvat tarvittaessa myös lähelle käyttäjiään. Verkkopalveluiden saatavuus ja kehittäminen ovat tärkeä osa lähipalveluita siten, että palvelut ovat mahdollisimman paljon ajasta ja paikasta riippumattomia.

► **TE-palveluiden tiivis yhteys kuntien muihin palveluihin**

TE-palveluiden siirtyessä järjestämisvastuukunnalle ja perustettavalle työllisyysalueelle, voidaan rakentaa luontevasti uudentyypisiä palvelukonsepteja tukemaan alueelle ja kuntiin asettumista ja pitovoimaa. Puolisoiden työllistyminen, yritystoiminnan asettautuminen, perustaminen ja tuki, perheiden päivähoito, opiskeluasioiden tuki, vapaa-ajan mahdollisuuksiin integrointi yms. tuki edistää houkuttavuutta ja pitovoimaa työllisyyden ja osaavan työvoiman saatavuuden hyväksi.

► **Tavoitteiden ja toiminnan määrittely yhdessä kumppaneiden kanssa**

Yhdessä sovitut tavoitteet edistävät sitoutumista. Tärkeänä toiminnallisena periaatteena Etelä-Satakunnan työllisyysalueella on mahdollisimman tiivis, laaja sekä dynaaminen yhteistyö kaikkien työllisyyden ja elinvoiman eteen työtä tekevien tahojen kanssa. Yhteistyötä tehdään tiiviimmin tietyn kumppanijoukon kesken lähes jokapäiväisesti, mutta yhtään järjestöä tai vapaaehtoista, joka toimii yhteisen tavoitteen eteen ei rajata keskustelun ulkopuolelle. Rakenteita kehitetään tämän tueksi.



## 2 Päätökset palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta sekä viranomaistoinivallan käyttö

Työvoimapalveluiden järjestämislain 13 §:ssä säädetään kuntien yhteistoiminnasta työvoimapalveluiden järjestämisvastuun toteuttamiseksi. Yhteistoiminta on lakisääteistä, joten kuntalain mukaisesti yhteistoiminta on tehtävä joko kuntayhtymänä tai vastuukuntana, eli yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen muodossa.

### 2.1 Vastuukuntamallin mukainen järjestämisvastuu, viranomaistehtävät ja yhteistoimintamalli

Yhteistoimintasopimukseen pohjautuen sen osapuolina olevat kunnat muodostavat vastuukuntamallin mukaisen työvoimapalveluiden järjestämisen yhteistoiminta-alueen, joka on nimeltään **Etelä-Satakunnan työllisyysalue**. Rauman kaupunki toimii tämän työllisyysalueen vastuukuntana ja vastaa yhteistoimintasopimukseen perustuen kaikkien Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kuntien TE-palveluiden järjestämisestä.

Kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaan tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva Rauman kaupunki vastaa myös järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden:

- o yhdenvertaisesta saatavuudesta;
- o tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;
- o tuottamistavasta;
- o tuottamisen valvonnasta, sekä;
- o viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Palvelujen järjestämisestä vastaavana **yhteisenä toimielimenä** ja Etelä-Satakunnan työllisyysalueen **työvoimaviranomaisena** toimii Rauman kaupungin **Etelä-Satakunnan työllisyysaluelautakunta**. Etelä-Satakunnan työvoimaviranomaisen hallinnossa ja päätöksenteossa sovelletaan vastuukunnan valtuuston hyväksymiä hallintosääntömääräyksiä sekä muita vastuukunnan sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita.

Työllisyysalueen toiminnan käynnistys- ja vakiinnuttamisvaiheessa viranomaistehtävät ja vastuut on selkeästi sovittu. Rauman kaupungin kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva toimielin käyttää järjestämisvastuussa olevana työvoimaviranomaisena laissa säädettyä työvoimaviranomaisen toimivaltaa Etelä-Satakunnan työllisyysalueella. Toimielin voi päättää sille vastuukunnan hallintosäännöllä siirretyn tai laissa säädetyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle, jos lainsäädännössä ei ole toisin määrätty. Mahdollisesta toimivallan siirtämisestä sovitaan erikseen.

Viranomaistehtävien siirtämisen mahdollisuutta muihin työllisyysalueen kuntiin tai muille työvoimaviranomaisille arvioidaan määräajoin erikseen määriteltujen palveluiden osalta yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla. Mahdollisiin palveluiden tuottamisen siirtoa koskeviin sopimuksiin kuvataan niihin liittyvät viranomaistehtävät, tavoitteet, mittarit, käytettävät työmenetelmät ja välineet, osaamisvaatimukset sekä resursointi, joiden puitteissa sopimukset voidaan solmia.

Sopijakunnat perustavat yhteisen **Etelä-Satakunnan työllisyysalueen viranhaltijaohjausryhmän**. Ohjausryhmän tehtävänä on:

- o myötävaikuttaa Etelä-Satakunnan työllisyysaluelautakunnan tehtäviin oman kuntansa ja yhteisen työllisyysalueen osalta;

- o tiedottaa ja koordinoi kyseisiä tehtäviä ja tukea vastuukuntaa tehtävien valmisteluun, esittelyyn ja toimeenpanoon liittyen, sekä;
- o kehittää sopijakuntien välistä yhteistyötä.

Ohjausryhmä päättää itselleen työohjelman. Vastuukunnan edustajista Etelä-Satakunnan työllisyysaluelautakunnan esittelijä toimii ohjausryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana.

## 2.2 Operatiivinen johtaminen ja organisoituminen

Vastuu työvoimaviranomaisen operatiivisesta johtamisesta ja päivittäisestä päätöksenteosta on tarkoituksenmukaista siirtää lainsäädännön ja vastuukunnan hallintosäännön niin salliessa toimielimen hyväksymällä **toimintasäännöllä** työllisyysalueen johtaville sekä muille viranhaltijoille. Toimintasäännössä kuvataan tarkemmin viranhaltijoille siirrettävät päätöksentekovaltuudet.

Työllisyysalueelle nimetään **työllisyysalueen johtaja** ja **operatiivinen johtoryhmä**, joiden toimivalta kuvataan toimintasäännöllä. Johtoryhmän muodostavat sen puheenjohtajana toimiva työllisyysalueen johtaja ja johtoryhmään kuuluvat vastuualueiden palvelupäälliköt. Operatiivinen johtoryhmä mm. valmistelee toimielimelle tehtäviä esityksiä ja tukee työllisyysalueen tiedolla johtamista tuottamalla tietoa päätöksenteon tueksi. Lisäksi operatiivinen johtoryhmä tukee Etelä-Satakunnan työllisyysalueen viranhaltijaohjausryhmän työskentelyä mm. tuottamalla sen tarvitsemää informaatiota ja tiedottamalla viranhaltijaohjausryhmän kannanotoista toimielintä, johtoryhmää sekä tarvittaessa työllisyysalueen virkailijoita.

Päätöksenteon työnjako ja toimivaltasuhteet määritellään tarkoin yhteistoimintasopimuksessa, Rauman kaupungin hallintosäännössä sekä toimielimen työvoimaviranomaiselle laatimassa toimintasäännössä.

## 2.3 Palveluiden johtaminen ja organisointi

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen palveluiden organisointi jaetaan valmistelussa karkeasti henkilöasiakkaan peruspalveluihin, monialaisiin palveluihin sekä työnantaja- ja yrityspalveluihin. Maahanmuuttajien ja nuorten palvelut toimivat alustavasti osana palvelukokonaisuuksia ja näihin palveluihin nimetään erikoistuneet viranhaltijat. Osatyökykyisten ja pitkään työttömänä olevien henkilöasiakkaiden palvelut organisoidaan alustavasti palvelutarpeen mukaisesti osaksi henkilöasiakkaan perus- tai monialaista palvelua.

Palvelukokonaisuuksien kesken tehdään tiivistä yhteistyötä ja ne hyödyntävät erityisosaamista vaativissa tehtävissä palvelukokonaisuuksien keskinäistä synergiaa. Palvelut organisoidaan tiiviisti kunnan yleisen toimialan mukaisten elinvoimapalveluiden yhteyteen. Kaikki palvelukokonaisuudet, erityisesti työnantaja- ja yrityspalvelut sekä monialaiset palvelut, tekevät tiivistä yhteistyötä yhdyspintojensa kuten työnantajien, hyvinvointialueen ja oppilaitosten kanssa.

Lisäksi työllisyysalueen hallinnolliset tehtävät muodostavat valmisteluvaiheessa oman sisäisen palvelutehtäväkokonaisuutensa. Hallinnollisten tehtävien keskittämistä Satakunnan tai Etelä-Satakunnan taikka muulle työllisyysalueelle voidaan sopia myöhemmin erikseen, mutta osa hallinnollisista tehtävistä hoidetaan myös itse työllisyysalueella. Tarvittava esihenkilöresurssi kohdentuu kullekin palvelualueelle. Työllisyysalueen johtajan työpanos kohdentuu hallintopalveluihin.



## 3 Taloudelliset voimavarat ja niiden kohdentuminen

### 3.1 Työllisyysalueen rahoitusperiaatteet

#### 3.1.1 Lakisääteiset TE-palvelut

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen budjetin lähtökohtana on työllisyysalueen kuntien työvoimapalveluihin yhteensä saama valtionosuuslisäys. Työllisyydenhoidon tilannekuvan perusteella palvelusuunnitelmaa ja budjettia suunniteltaessa rahoituksen kohdentamisen tarveperusteiksi nousevat alueella erityisesti osaavan työvoiman saatavuus sekä heikommassa työmarkkina-asemassa oleville suunniteltavat kuntien lähipalvelut.

Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on, että lakisääteiset TE-palvelut järjestetään laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kustannustehokkuutta parannetaan hyödyntämällä laajasti kaupunkikonsernin mahdollisuuksia sekä tekemällä yhteistyötä muiden järjestäjien kanssa erityisesti hakemalla kustannushyötyjä tiettyjä palveluja keskittämällä. Peruspalvelut järjestetään kuitenkin aina lähipalveluna työllisyysalueen kunnissa.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kunnat saavat valtionosuuslisäystä TE-tehtäviin perustuen arviolta 70-88 € per asukas. Summa riippuu tarkasteluvuodesta ja siirtyvien tehtävien kokonaiskustannuksista. Uudistuksen laskennallinen nettovaikutus kunnilla vuoden 2019 tilanteessa olisi yhteensä + 8 € per asukas.

Sopijakunnat turvaavat lakisääteisille työllisyyspalveluille riittävän rahoituksen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti. Valmisteluvaiheessa lähtökohtana on ollut se, että budjetointi perustuisi kuntien saamaan yhteenlaskettuun valtionosuuslisäykseen. Rahoitustarpeeseen vaikuttavat lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden hoitaminen sekä työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitavat tarpeet. Rahoituksen mitoituksessa ja talousarvion laadinnassa otetaan huomioon myös vastuu- ja muiden kuntien taloudellinen tilanne sekä työllisyysalueen yhteinen tavoitteenasettelu järjestämissuunnitelman mukaisesti. Kukin kunta vastaa yleisistä kunnan omista työllisyys- ja elinkeinopalvelutehtävistä lähtökohtaisesti itse. Näitä ei ole eritelty tässä järjestämissuunnitelmassa.

Äkilliseen työttömyyden kasvuun on varauduttu tämän järjestämissuunnitelman luvussa 11 kuvatulla tavalla. Tuotantotavat pidetään joustavina siten, että ne mahdollistavat resurssien kohdentamisen.

#### 3.1.2 Vastuu työttömyysturvakustannuksista

Kuntien työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2022 oli 31-58 € per asukas. Uuden kannustinmallin lisäkustannus olisi saman vuoden työttömyystilanteessa vuoden 2022 työttömyysturvan kustannustasolla yhteensä 40-75 € per asukas. Työttömyysturvavastuu olisi tällöin yhteensä 72-123 € per asukas. Arvion mukaan heikkona suhdannevuotena työttömyysturvavastuu voisi kohota yhteensä tasolle 82-137 € per asukas.

Kunnat varautuvat työttömyysturvakustannuksiin erillisenä budjettieränä siten, ettei se missään tilanteessa vaikuta lakisääteisten työvoimapalveluiden rahoitukseen. Työttömyysturvakustannuksiin pyritään varautumaan ennakointia vahvistamalla. Kannustinmallin ohjaamana asiakaspalveluprosesseja (ml. koto-prosessit) tiivistetään niin, että asiakkaiden työttömyysaika ja työttömyysturvakerätyvät lyhenisivät. Palveluiden työllisyysvaikutuksia kehitetään siten, että ne johtaisivat nopeaan työllistymiseen. Myös elinvoimaa vahvistavilla toimenpiteillä ja palveluilla nähdään iso vaikutus työttömyysturvakustannusten rakenteelliseen alentamiseen.

### 3.2 Työllisyysalueen budjetti ja kustannustenjako

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen budjettiarvio perustuu kuntien saamiin valtionosuuslisäyksiin. Tämän hetken arvion perusteella alueen kuntien yhteensä saama valtionosuuslisäys olisi välillä 7 300 000 – 7 600 000 €. Työllisyysalueen budjetti jaetaan alustavasti seuraavin jako-osuuksin:

- henkilöstökustannukset (substanssi) 37 %;
- tuet ja avustukset 25 %;
- koulutus- ja valmennuspalveluhankinnat 30 %;
- muut kustannukset 8 %.

Työllisyysalueen talouden järjestämisestä sekä kustannustenjaosta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksessa sovitujen tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti yksittäisillä kunnilla on vastuu tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Yhteistoimintasopimuksessa sovitusti työllisyysalueen suoria ja välillisiä kustannuksia varten Rauman kaupunki perustaa taseyksikön, josta voidaan seurata läpinäkyvästi talouden kehittymistä. Yhteisen työllisyysalueen kustannukset jaetaan yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla.

## 4 Henkilöstövoimavarat ja niiden kohdentuminen

TE-palveluiden taloudellisten ja henkilöstövoimavarojen suunnittelu perustuu tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriön siirtymävaiheen valmistelun tueksi laatiman tietopaketin (4/2023) laskennallisiin arvioihin. Nämä laskelmat tulevat tarkentumaan vuoden 2024 aikana ja suunnittelun edetessä.

### 4.1 Valtiolta siirtyvä henkilöstö

Etelä-Satakunnan työllisyysalueelle on arvioitu siirtyvän henkilöstöä noin 57 henkilötyövuotta. Arviota tullaan tarkentamaan suunnittelun edetessä. Valtiolta siirtyvä henkilöstö ja muutoinkin koko työllisyysalueen henkilöstö sijoittuu siirtymävaiheessa ainoastaan järjestämisvastuukunnan, eli Rauman kaupungin palvelukseen, ei muiden työllisyysalueen kuntien palvelukseen. Työllisyysaluesuunnittelussa on arvioitu, että nykyisen palvelutason ylläpitämiseksi kuntien on varauduttava henkilöstön kokonaismäärän lisäyksen kustannuksiin henkilöasiakas- ja työnantajapalveluissa. Arvio henkilöstön tarvittavasta kokonaismäärästä on tällä hetkellä yhteensä noin 60 henkilötyövuotta.

### 4.2 Kuntien henkilöstö TE-palveluissa ja kuntien työllisyydenhoidon henkilöstö

Lähtökohtana Etelä-Satakunnan työllisyysalueen henkilöstösuunnittelussa on periaate, että kuntien nykyinen työllisyydenhoidon henkilöstö ei siirtymävaiheessa siirry työllisyysalueen tai vastuukunnan palvelukseen. Tästä periaatteesta on mahdollista poiketa yksittäisen kunnan tai kaikkien kuntien osalta erikseen sopimalla. Kunkin kunnan kohdalla tilanne arvioidaan viimeistään vuoden 2024 aikana ennen uudistuksen käynnistymistä. Tähän ratkaisuun vaikuttaa myös valtakunnallisten asiakastietojärjestelmien käyttöoikeuksien lopullinen määrittely ja kunnan työntekijän tarve työssään käyttää käyttöön tulevia asiakastietojärjestelmiä.

Muiden kuin työllisyyspalveluissa työskentelevien kuntatyöntekijöiden sijoittuminen työllisyysalueen tehtäviin on epätodennäköistä muutoin kuin, jos henkilö itse hakeutuu mahdollisesti haettavaksi tuleviin työllisyysalueen tehtäviin. Henkilöstön sijoittumISRatkaisuja tarkastellaan vuoden 2024 aikana ja työllisyysalueen toiminnan käynnistymisvaiheen jälkeen, kun on kertynyt havaintoja ratkaisuiden toimivuudesta.

### 4.3 Henkilöstön kohdentuminen palveluihin

Etelä-Satakunnan työllisyysalue on tehnyt alustavaa laskentaa henkilöstön sijoittumisesta valtiolta työvoimaviranomaiselle siirtyviin tehtäviin. Laskelmien pohjana on asiakkaiden määrä ja palvelutarve, palveluiden järjestämiseen liittyvät ratkaisut ja volyyymi sekä siirtyvän henkilöstön substanssi-osaaminen. Lisäksi henkilöstön kohdentumiseen eri substanssitehtäviin vaikuttaa siirtyvän henkilöstön kiinnostuksen kartoittaminen ja hakeutumistapa eri tehtäväkokonaisuuksiin, sekä palveluiden jatkuvuuden turvaaminen siirtymävaiheessa. Etelä-Satakunnan työllisyysalueen tehtäväkokonaisuudet pyritään kuvaamaan pääpiirteittäin vuoden 2023 aikana. Etelä-Satakunnan työllisyysalueella on mahdollista täydentää tarvelaskelmien pohjalta valtiolta siirtyvän henkilöstön lisäksi kuntien nykyisellä henkilöstöllä ja rekrytoida uutta henkilöstöä tarvittaviin tehtäväkokonaisuuksiin. Kuntien tulee sopia mahdollisten lisärekrytointien rahoituksesta ja mahdollisista resurssien siirroista työllisyysalueelle.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueelle kohdentuva henkilöresurssi kohdennetaan valmisteluvaiheessa karkeasti asiakas- ja palvelutarvelähtöisesti palvelukokonaisuuksittain seuraavalla tavalla:

- Henkilöasiakkaan peruspalvelut 50%;
- Monialaiset palvelut 25%;
- Työnantaja- ja yrityspalvelut 15%;
- Hallinnolliset tehtävät 10%.

### 4.4 Henkilöstön kohdentuminen eri toimipaikkoihin

Henkilöstön kunta- ja toimipaikkakohtainen kohdentuminen perustuu asiakasmäärän ja asiakkaiden palvelutarpeen kokonaisarviointiin. Yritysassiakkaille tarjotaan jokaisessa kunnassa määrällisesti ja asiantuntemukseltaan riittävä resurssi työnvälityksen ja yrityspalvelun TE-palveluiden osaamista. Määrällisesti riittävä resurssi tarkoittaa koko työllisyysalueella yhteismitallista ennakoivaa yritysyritysteistyötä sekä mahdollisuutta reagoida yritysasiakkaiden tarpeisiin ilman viiveitä. Asiantuntemukseen sisältyy kuntakohtaisen elinkeinorakenteen ja yritysten tilanteiden riittävä tuntemus sekä työnvälityksen ja muiden TE-palveluiden toteuttamiseen tarvittava osaaminen.

Henkilöasiakkaiden osalta pyritään koko työllisyysalueella mahdollisimman yhdenvertaiseen kuormittavuusmitoitukseen yhdelle virkailijalle kohdentuvassa asiakasmäärässä sekä virkailijakohtaisen asiakasryhmän kuormittavuuden huomioimiseen. Oleellista henkilöasiakaspalveluhenkilöstön resursoinnissa jokaisessa kunnassa on turvata riittävä ja yhdenmukainen lähipalveluresurssi lähipalvelua tarvitseville asiakkaille. Näitä ovat erityisesti työhaun aloitus sekä monialaisen palvelun tarpeessa olevien ja nuorten ja maahanmuuttaja-asiakkaiden henkilökohtaiseen lähiasiointiin turvattavat resurssit.

Rauman kaupunki vastuukuntana vastaa edellä mainituin periaattein riittävästä ja yhdenvertaisesta asiakastyöhön kohdentuvasta henkilöstöresurssista. Kuhunkin työllisyysalueen kuntaan osoitetaan yhteismitallisesti peruspalvelut turvaava henkilöstöresurssi, jota täydennetään vastuukunnan ja muiden toimipaikkojen henkilöstöllä säännöllisen jaksotuksen tai tilapäisen tarpeen mukaan. Toimipaikan ja kunnan asiakastyöhön voidaan kohdentaa henkilöstöresurssia myös toisesta toimipaikasta. Lähtökohtaisesti tiettyihin toimipaikkoihin sijoittuva henkilöstö voi tilapäisesti vastata kyseisen toimipaikan asiakkaiden lisäksi tarvittaessa minkä tahansa saman työllisyysalueen asiakkaan palvelusta.

Asiakastyöhön kohdennettavan resurssin joustot varmistetaan joustavilla sopimuksilla sekä johtamiskäytännöillä. Kullakin virkailijalla on pääasiallisen asiakasryhmän ja toimipaikkavastuun lisäksi

toissijainen vastuu koko työllisyysalueen asiakastyöstä tilanteen edellyttämällä tavalla ja palvelukaviana laaja-alaisesti hyödyntäen. Joustavat käytännöt, sujuva esihenkilötyö ja resurssien joustava kohdentaminen ovat työllisyysalueen palveluiden ja toimivuuden kantava ajatus, jotta palveluiden saatavuus ja laatu voidaan turvata koko työllisyysalueella mahdollisimman yhdenvertaisesti ajasta ja paikasta riippumatta. Tämä huomioidaan myös budjetoinnissa.

## 5 Palveluiden tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen palvelurakenne koostuu henkilöasiakkaille, työnantajille ja yrittäjille sekä aloittaville yrittäjille tarjottavista palveluista. Palvelutarjonta kattaa lakisääteiset palvelut ja lakiin perustuvat muut palvelut sekä alueen kuntien ja yhteistyökumppaneiden tuottamat asiayhteyteen liittyvät palvelut, jotka kytketään mukaan palvelukokonaisuuteen. Keskeistä on mahdollistaa asiakkaille soveltuvat ja oikein kohdentuvat palvelut sekä tehdä palveluista entistä vaikuttavampia. Tärkeänä toiminnallisena periaatteena työllisyysalueella on mahdollisimman tiivis, laaja ja dynaaminen yhteistyö.

Palvelut tuotetaan pääasiassa itsenäisesti työllisyysalueella. Asiakkaiden koulutus-, valmennus- ja arviointipalveluja ostetaan palveluntuottajilta työllisyysalueen asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Palveluiden rakennetta ja tuottamista ohjaavat Etelä-Satakunnan työllisyysalueen strategia ja tavoitteet. Palveluiden tuottamisessa hyödynnetään TE-toimistossa ja ELY-keskuksessa sekä kunnissa kehitettyjä hyviä malleja ja olemassa olevaa osaamista. Työllisyyspalvelu-uudistuksen alkuvaiheessa tavoitteena on turvata palveluiden jatkuvuus ja sujuva siirtyminen niin asiakkaiden kuin henkilökunnan osalta. Siirtymävaiheen jälkeen palvelutuotantoa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella asiakastarpeiden sekä seuranta- ja vaikuttavuustiedon perusteella.

Rauman kaupunki vastaa vastuukuntana TE-palveluiden järjestämisestä ja lähtökohtaisesti myös palveluiden tuottamisesta työllisyysalueella. Lisäksi palvelu- ja viranomaistehtävien siirtämisen mahdollisuutta muihin työllisyysalueen kuntiin tai muille työvoimaviranomaisille arvioidaan työllisyysalueiden valmisteluvaiheessa ennen vuotta 2025 ja vuosittain erikseen määriteltävien palveluiden osalta. Keskitämisestä laaditaan tarvittaessa vastuukuntien ja alueiden välinen sopimus. Mahdollisia keskitetyksi hoidettavia palveluita Satakunnan työllisyysalueiden kesken ovat EURES/kansainvälinen työnvälitys, ostopalveluiden hankintatehtävä, muutosturva ja maakunnallinen TE-live tuotanto. Yhteistoimintaa palkkatukipäätösten ja paikallisen oikeudellisen tukitoiminnan osalta selvitetään. Mahdollisuutta tuottaa esim. maksatustehtäviä laajemminkin useamman työllisyysalueen kesken on niin ikään kartoitettu.

Työllisyysalueen toiminnan käynnistys- ja vakiinnuttamisvaiheessa lähtökohtana on, että viranomaistehtävät ja vastuut on selkeästi sovittu.

### 5.1 Henkilöasiakkaan palvelut

Palveluiden suunnittelun ja kohdentamisen perustana ovat osaavan työvoiman saatavuus, pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden ehkäiseminen ja vähentäminen, heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluiden kehittäminen sekä koulutusten ja palveluiden saatavuuden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen. Palveluissa kiinnitetään huomiota mm. työvaltaisten oppimismenetelmien kehittämiseen ja aiemmin hyödyntämättömien asiakasryhmien työvoimapotentiaaliin. Työllisyyspalvelu-uudistuksen mahdollisuuksia hyödynnetään uudentyyppisten palvelukonseptien

kehittämällä, minkä lisäksi alueen houkuttavuutta sekä työvoiman ja yritysten pitovoimaa parannetaan myös muilla kunnan palveluilla. Peruspalvelut turvataan jokaisessa alueen kunnassa ja lähipalvelut räätälöidään vastaamaan kuntakohtaisesti kunnan asukkaiden pääasiallisia palvelutarpeita.

### **Henkilöasiakkaan palveluprosessi**

Henkilöasiakkaan palveluprosessi Etelä-Satakunnan työllisyysalueella perustuu lakiin työvoimapalveluiden järjestämisestä ja sitä täydennetään työllisyysalueen myöhemmin määrittyvillä vapaaehtoisilla palveluilla. Henkilöasiakkaan palveluprosessista vastaavat lähtökohtaisesti työllisyysalueen palveluksessa olevat virkailijat. Keskeinen perusosa palveluprosessia on alkuhaastattelu, joka pyritään kaikissa kunnissa ja olosuhteissa toteuttamaan henkilökohtaisesti ja varhaisen puuttumisen periaatteella. Henkilöasiakkaalle tarjotaan lain mukaisia työnvälityksen ja osaamisen kehittämisen palveluja sekä tieto- ja neuvontapalveluja. Prosessi tullaan kuvaamaan valmistelun aikana erillisellä prosessikuvauksella. Palveluprosessin tueksi voidaan hankkia ostopalveluina työllistymistä edistäviä tai tukevia valmennus- tai arviointipalveluja.

### **Henkilöasiakkaan palvelukanavat**

Työvoimaviranomaisen neuvontapalvelu lukeutuu jokaisessa Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kunnassa annettaviin peruspalveluihin. Ilman ajanvarausta tapahtuvan asiointin toteuttamisessa kiinnitetään erityistä huomiota kohderyhmiin ja ajalliseen jaksotukseen asiakaskysynnän pohjalta. Paikalliset ja valtakunnalliset ilman ajanvarausta toimivat asiointipalvelut sovitetaan yhteen siten, että ne täydentävät toisiaan tarjoamatta päällekkäisiä palveluja. Asiakkaita ohjataan aktiivisesti oikeaan kanavaan neuvonnan laadun ja palveluiden osuvuuden varmistamiseksi.

Aulapalveluja on lähtökohtaisesti tarjolla Rauman päätoimipaikassa jokaisena arkipäivänä ja muissa Etelä-Satakunnan työllisyysalueen toimipisteissä jaksotetusti. Jaksotuksesta sovitaan tarkemmin vuoden 2024 aikana. Aulapalveluja tullaan painottamaan niissä kunnissa, joissa aulapalveluiden suurimman käyttäjäkunnan suhteellinen osuus on korkeampi.

Henkilöasiakkaan puhelinpalveluja tarjotaan sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Paikallisella tasolla tarjottava puhelinpalvelu työllisyysalueella on alustavasti suunniteltu toteutettavan henkilöasiakastyötä tekevien virkailijoiden vuorollaan tekemänä puhelinpäivystysrinkinä ja puhelinpalvelua tullaan alustavasti tarjoamaan jaksotetusti koko työllisyysalueen asiakkaille.

Henkilöasiakkaan verkkopalvelut on toteutettu valtakunnallisella palvelualustalla ja ne toimivat ajasta ja paikasta riippumattomana asiointipalveluna. Verkkopalveluita voidaan toteuttaa lisäksi alueellisesti tai paikallisesti niin työvoimaviranomaisen, työllisyysalueen kuin kuntien toimesta.

### **Koulutukset, valmennukset ja asiantuntija-arvioinnit**

Koulutus- ja valmennuspalveluja kehitetään tiiviissä yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja palveluntuottajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Olemassa olevia hyviä käytäntöjä otetaan jatkokäyttöön. Palveluja kehitetään tarveperusteisesti työmarkkinoita palveleviksi. Suunnittelussa ja toteutuksessa tähdätään osaavan työvoiman turvaamiseen alueen työnantajille.

Työvoimakoulutusta suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä koulutusta järjestävien oppilaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa. Ei-tutkintotavoitteiset työvoimakoulutukset tuotetaan ostopalveluina. Koulutusten hankinnat voidaan toteuttaa osaltaan yhdessä esim. Satakunnan työllisyysalueen tai Länsi-Pirkanmaan työllisyysalueen kanssa. Henkilöasiakkaan mahdollisuus osallistua työvoimakou-

lutukseen myös ylläalueellisesti huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Omaehtoisen opiskelun koulutus- ja asiakaskohtaiset ratkaisut keskitetään lähtökohtaisesti tietyille työllisyysalueen virkailijoille, minkä lisäksi tehdään yhteistyötä muiden työllisyysalueiden kanssa vaikuttavuuden ja yhtenäisten ratkaisukäytäntöjen turvaamiseksi.

Yksilö- ja ryhmämuotoiset työhönvalmennukset, työnhaku- ja uravalmennukset, koulutuskokeilu- ja opiskeluedellytysten arviointi, psykologi- ja neuropsykologiarvioinnit, osaamiskartoitus, kielitaidon arviointi ja starttirahalausunnot hankintaan ostopalveluina markkinoilta ja pääosin kilpailutetaan. Satakunnan ELY-keskus kilpailuttaa vuonna 2023 palvelukokonaisuuden siten, että hankinta tehdään erikseen Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kuntien alueelle ja hankintaan liittyvät optiot ovat tarvittaessa käytettävissä vuodelle 2025.

AmmatINVALINTA- ja uraohjauspalvelut tuotetaan työllisyysalueen ammatinvalintapsykologien toimesta siten, että palvelua on saatavilla alueen kaikissa kunnissa. Palvelu toteutetaan tiiviissä substanssin kehittämissyhteistyössä Satakunnan työllisyysalueen kanssa.

## 5.2 Monialainen palvelu ja heikossa työmarkkina-asemassa olevat

Työllisyyspalvelu-uudistuksessa kiinnitetään alueella erityistä huomiota heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluiden tuottamiseen. Kokonaisuuden kannalta olennaisia ovat työllistymistä edistävä monialainen yhteistoimintamalli, nuorten yhteispalvelu sekä monialainen yhteistyö kotoutumisen edistämiseksi. Monialainen yhteistyö kotoutumisen edistämiseksi kuvattu kappaleessa 5.4.

### 5.2.1 Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli

Työllisyysalueen kunnat ovat aktiivisesti mukana nuorten ja muiden kohderyhmien monialaisessa työkyvyn palvelu- ja ohjausverkostoyhteistyössä. Lisäksi kunnat tekevät laajaa yhteistyötä mm. osallisuuden, työvaltaisen oppimisen ja työkyvyn hankkeiden kanssa sekä hyvinvointia, työkykyä ja työllisyyttä edistävää yhteistyötä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. TE-viranomaisen tehtävien siirtäessä vuoden 2025 alusta kuntiin, on tärkeää, että kunnissa tunnetaan ohjauksen prosessit ja menetelmät. Kaikkea tätä yhteistyötä, verkostoja ja toimintamalleja tullaan hyödyntämään Etelä-Satakunnan työllisyysalueen suunnittelussa ja toiminnan käynnistyessä vuoden 2025 alusta.

Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli on tavoitteena laajentaa tulevilla työllisyysalueella jokaiseen alueen kuntaan mm. monialaisten palvelupisteiden konseptoinnilla sekä toimintamallien yhtenäistämällä kuntien tarpeet ja nykyinen toiminta huomioiden. Perustana toimii Rauman kaupungin hallinnoima Rauman seudun TYP, joka on hyvinvointialueen ja Satakunnan TE-toimiston työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun toimipaikka ja toimintamalli. Toimintaan liittyy nykyisellään yhteistyö koko Rauman palveluverkoston, esimerkiksi Kelan, terveydenhuollon, oppilaitosten, työnantajien, järjestöjen sekä työllisyyttä ja elämäntaloutta edistävien projektien kanssa.

Kuntouttavan työtoiminnan osalta tärkeää on yhteistyön toimivuuden varmistaminen ja kehittäminen hyvinvointialueen sekä muiden sidosryhmien kanssa. Tärkeää on myös työttömien terveystarkastusten saatavuuden varmistaminen ja ohjaamisesta sopiminen. Koulutetun tai koulutettavan työkykykoordinaattorin nimeäminen työllisyysalueelle on ensisijaisena tavoitteena toiminnan käynnistyessä.

Velvoitetöytäilyllistämisen osalta tuleva työvoimapolvelulaki säätää kotikunnan työllistämislvelvoitteesta pääosin nykyistä vastaavasti. Tarvittaessa työvoimaviranomaisena toimiva vastuukunta ilmoittaa

työttömän kotikunnalle työllistämismahdollisuudesta. Tämän toteuttamiseksi tulee muissa kuin vastuukunnassa organisoida kotikunnan mahdollisuus toteuttaa työntekomahdollisuuksia sekä järjestää tähän riittävät resurssit. Kotikunnan ollessa vastuukunta, vastuukunnassa organisoidaan ja resursoidaan velvoitettyöhön liittyvät työntekomahdollisuudet TE-palveluihin kuuluvalla tai tiiviisti kytkeytyvällä tavalla.

### 5.2.2 Nuorten monialainen työllistymistä edistävä yhteispalvelu

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen nuorten monialaisen työllistymistä edistävän yhteispalvelun mallina toimii lähtökohtaisesti Ohjaamo-toimintamalli. Toimintaa kehitetään Raumalla ja laajennetaan työllisyysalueen muihin kuntiin siten, että nuorten työllistymistä edistävää monialaista tukea olisi yhtenäisellä konseptilla tarjolla vuoden 2025 alusta alkaen. Vuosien 2023-2024 aikana kartoitetaan ja laaditaan arvio työllisyysalueen kuntien nuorten monialaisen yhteispalvelun tarpeesta. Laaditun arvio pohjalta mitoitetaan kunkin työllisyysalueen kunnan alueella ja tiloissa tarjottavan työllistymistä edistävän monialaisen tuen tarkempi toimijajoukko, palveluiden sisältö ja volyyymi sekä turvataan yhteispalvelun saavutettavuus. Erytystä huomiota palveluissa kiinnitetään nuorten TE-palveluiden, työkyvyn tuen palveluiden sekä koulutuspalveluiden saavutettavuuden parantamiseen. Siksi kehittämistä ja suunnittelua tehdään tiiviisti mm. hyvinvointialueen ja kouluttajaorganisaatioiden kanssa. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös kuntien nykyiset toimintatavat ja mallit. Vaihtoehtoina voidaan harkita esimerkiksi kuntien nuorten työpajojen hyödyntämistä Ohjaamon lähipisteinä.

### 5.3 Työnantaja- ja yrityspalvelut

Työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelukokonaisuuteen kuuluvat työllisyysalueella vuoden 2025 alusta laajasti katsoen kuntien yleiseen toimialaan kuuluvat elinvoima- ja elinkeinopalvelut sekä kunnille siirtyvät TE-palvelut. Elinvoimapalvelut kattavat laajasti yritysten elinkaaren mukaisia yleisiä palveluja ja TE-palvelut keskittyvät pääosin tukemaan yrityksiä ja muita työnantajia niiden rekrytointi- ja työnantajapalveluiden tarpeissa.

Työvoiman alueellisen ja ammatillisen liikkuvuuden sekä tähän liittyvien palveluiden kytkeminen osaksi elinvoiman kehittämistä on perusedellytys toimivalle työnvälitykselle, yritysten- ja työnantajien palvelutarpeiden kohtaamiselle ja elinvoimaisille työllisyysalueille. Onnistunut yrityspalvelu on parasta henkilöasiakaspalvelua ja hyvällä henkilöasiakaspalvelulla tuetaan parhaiten yritysten työvoimatarpeiden kohtaamista.

#### Työnantaja- ja yrityspalveluiden palvelukanavat

Valtakunnallinen verkkopalvelu tarjoaa yrityksille mahdollisuuden julkaista työpaikkailmoituksia, hakea työnhakijoita ja saada työnhakijaehdotuksia sekä hakea palkkatukea ja tehdä maksatushakemuksen. Työnantajien neuvonnassa palvelee valtakunnallisesti Yritys-Suomi-puhelinpalvelu. Apua kansainväliseen rekrytointiin tarjoaa Work in Finland –neuvontapalvelu. Paikallisesti työllisyysalueen työnantaja- ja yritysasiakkaisiin pidetään säännöllisesti yhteyttä sekä henkilökohtaisesti että yhteistyökumppaniverkoston kautta.

Satakunnan TE-toimistossa on ollut käytössä paikallinen toimiva työnantajien puhelinpalvelurinki, jolla on täytetty yritysten TE-palveluiden yleisneuvontaa sekä rekrytointitoimeksiantoihin liittyvä puhelinpalvelun tarve. Yrityksillä on mahdollisuus ottaa yhteyttä myös suoraan oman kunnan yrityspalveluista vastaavaan virkailijaan. TE-toimistoilla on käytössään Elisan OC-palvelukonsepti. Etelä-Sa-

takunnan Työllisyysalueella on tarkoitus toteuttaa vastaava puhelinpalvelu, jossa kukin yritysasiakkaista vastaava virkailija vuorollaan toteuttaa puhelinpäivystystä. Etelä-Satakunnan puhelinpalveluiden teknistä käyttöliittymää ja sovelluksia selvitetään vuoden 2024 aikana.

### **Yritysten työnvälityspalvelut**

Työvoimaviranomainen välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista sekä esittelee avoimiin työpaikkoihin sopivia työnhakijoita työnantajille. Työnvälitystyötä tehdään osana päivittäistä toimintaa. EURES-asiantuntijoiden kautta yrityksillä on mahdollisuus laajentaa rekrytointia Suomen rajojen ulkopuolelle. Yritykset voivat myös järjestää rekrytointitilaisuuksia Suomessa sekä osallistua Euroopassa järjestettäviin rekrytointitapahtumiin. Kansainväliseen rekrytointiin ja EURES-palveluun liittyvä perusneuvonta keskitetään lähtökohtaisesti tietyille yhdyshenkilöille työllisyysalueella.

Olennainen osa aktiivista yritysysteistyötä ovat työnantaja- ja yrityskäynnit. Käynneillä on tärkeä rooli yritysten palvelutarpeiden tunnistamisessa sekä piilotyöpaikkojen kartoittamisessa. Käynneillä voidaan esitellä työvoimaviranomaisen tarjoamia palveluja ja tunnistettuun palvelutarpeeseen voidaan vastata niin työvoimaviranomaisen omilla kuin laajan kumppanuusverkoston palveluilla.

### **Alkavan yrittäjän palvelut**

Kunnat tuottavat yritystoiminnan käynnistämiseen ja valmisteluun liittyvää neuvontaa osana erillisiä elinvoimapalvelujaan. Työllisyysalueen tuottamissa TE-palveluissa henkilöasiakkaille annetaan perusneuvontaa yrittäjyydestä ja starttirahasta ja ohjataan kunnan omaan tai kunnan hankkimaan yrittäjyysneuvontaan. Yrittäjävalmiuksia lisäävä koulutus ja valmennus sekä yritystoiminnan edellytysten arviointi hankintaan Etelä-Satakunnan työllisyysalueella ostopalveluna markkinoilta joko pienhankintana tai kilpailuttamalla koulutus joko työllisyysalueella tai yhdessä muiden työllisyysalueiden kanssa. Päätökset starttirahasta keskitetään työllisyysalueella työvoimaviranomaisen tietyille esihenkilöille tai virkailijoille päätöksenteon lainmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi.

### **Muutosturva, palkkatuki sekä muut työnantaja- ja yrityspalvelut**

Muutosturvan toimintamallin yhteistyön toteuttamiseksi Satakunnan maakunnassa voidaan Etelä-Satakunnan ja Satakunnan työllisyysalueiden välillä sopia mahdollisesti yhteisestä muutosturvayhdyshenkilön resurssista. Henkilöasiakkaan oikeus muutosturvakoulutukseen kartoitetaan osana työnhakijan palveluprosessia. Palkkatukipäätökset pyritään keskittämään työllisyysalueella työvoimaviranomaisen tietyille esihenkilöille tai virkailijoille päätöksenteon lainmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi. Työvoimaviranomainen antaa lisäksi lausunnon vuorotelluvapaan korvauksen maksamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä sekä arvioi työolosuhteiden järjestelytuen tarkoituksenmukaisuuden. Yhteishankintakoulutukset rahoitetaan yhdessä yrityksen kanssa. Järjestelyt tulevat tarkentumaan valmistelun edetessä.

## **5.4 Kotoutumispalvelut**

Vuoden 2025 alusta kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä on kunnilla ja kunnat voivat kotoutumispalvelujen lisäksi tarjota kotoutujille työllisyys- ja koulutuspalveluja. Työvoimaviranomaiselle voidaan keskittää kunnissa vastuu myös työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisesta, mutta vastuuta voidaan myös hajauttaa kunnan hallinnossa. Tällöin tulee sopia riittävästä yhteistyöstä eri asiakasryhmien kotoutumisen edistämisestä vastaavien kunnan viranomaisten välillä.



Kotoutumista edistävät palvelut järjestetään jatkossa osana uutta kunnan kotouttamisohjelmaa sekä muina kunnan palveluina, hyvinvointialueen ja Kelan palveluina sekä järjestöjen, yhdistysten tai yhteisöjen toimintana. Kotouttamisohjelman osalta tehdään tiivistä yhteistyötä sekä pohditaan kotouttamistehtävän keskittämistä työvoimaviranomaiselle ainakin osittain, mihin liittyy myös mahdollisuus työllisyysalueen yhteiseen kotouttamisohjelmaan. Työvoimapalveluina järjestettävien kotouttamispalveluiden, kuten kotoutumiskoulutuksen ja monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisessä on mahdollisuus toteuttaa työllisyysalueet ylittävää yhteistyötä.

Kotouttamisen edistämisen palvelukokonaisuus sekä monialainen yhteistyö kotoutumisen edistämisessä rakennetaan Etelä-Satakunnan työllisyysalueella yhtenäisen International House- palvelumallin mukaiseksi. Malli kokoaa yhteen kotoutumisen edistämiseksi järjestettävät palvelut ml. viranomaistoimijoiden monialaisen yhteispalvelun kotoutumisen edistämiseksi sekä muut maahanmuuttajiin ja kansainväliseen rekrytointiin kytkeytyvät palvelut. Malli laajenee siten nykyisestään Raumalla. Muissa työllisyysalueen kunnissa palvelumallin toteuttamistapaa suhteutetaan palveluiden kysynnän ja tilojen puitteissa siten, että myös kotoutumisen edistäminen monialaista tukea on saatavilla riittävästi ja laadukkaasti. Tarkempi kuvaus International Housen toiminnasta luvussa 8.

## 5.5 Työttömyysturvajärjestelmään liittyvät tehtävät

Työvoimaviranomainen antaa työvoimapoliittisen lausunnon pääasiassa asiakkaanaan olevista henkilöistä ja niistä työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä, joihin ei liity työvoimapoliittista harkintaa tai joihin liittyy vähäistä harkintaa. KEHA-keskus antaa työvoimapoliittisen lausunnon työnhakijan työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä erityistä työvoimapoliittista harkintaa vaativissa tehtävissä. KEHA-keskus antaa työvoimaviranomaiselle myös oikeudellista neuvontaa työttömyysturvain toimeenpanossa sekä toteuttaa valtakunnallista työttömyysturvaneuvontaa työnhakijoille ja muille viranomaisille.

Työttömyysturvatehtävät ovat osa TE-virkailijoiden jokapäiväistä toimintaa. Voi olla kuitenkin tarpeen keskittää työttömyysturvajärjestelmään liittyvien tehtävien hoitaminen tietyiltä osin nimetyn yksikön tai henkilön (esim. työttömyysturvan yhdyshenkilö) hoidettavaksi. Tällaisia voivat olla mm. henkilöstön kouluttaminen ja neuvonta sekä tietyt erityistä asiantuntijuutta vaativat tehtävät. Työttömyysturvatehtäviä voidaan tarvittaessa jakaa myös eri työvoimaviranomaisten kesken.

## 6 Työllisyysalueen toimipisteet ja sijoittuminen kuntiin

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen toimintaperiaatteena on turvata riittävät ja tarvittavat lähipalvelut jokaisessa työllisyysalueen kunnassa. Työllisyysalueen strategisena tavoitteena on palveluiden saatavuuden parantaminen. Tähän keskeisimpinä keinoina ovat monikanavaiset palvelut. Jokaisessa työllisyysalueen kunnassa toimii työllisyysalueen toimipaikka tai palvelupiste, jossa on palveluiden tarjoamiselle ja työskentelylle soveltuvat sekä turvalliset tilat ja olosuhteet. Jokainen kunta vastaa kunnan alueella tarjottaville TE-palveluille osoitettujen tilojen asianmukaisuudesta. Työllisyysalueen käyttöön tulevien toimitilojen kustannukset ovat pääosin työllisyysalueen yhteisiä kustannuksia.

Jokaiseen toimipaikkaan nimetään erillinen tai jaettu toimipaikkavastaava päivittäisten toimintojen koordinoimiseksi. Jokaisessa kunnassa järjestetään kuntakohtaiseen tarpeeseen perustuvalla toteuttamistavalla kiinteästi ja jaksotetusti peruspalveluja, joihin sisältyy henkilöasiakkaan alku- ja peruspalveluja, monialaista työllistymisen tukea, ml. nuorten ja maahanmuuttajien tukea, sekä työnvä-

litys- ja yrityspalveluja, ml. alkavan yrittäjän neuvontaa. Asiakkaille tarjotaan palvelutarpeen mukaisesti palvelua lisäksi sähköisten kanavien kautta, puhelimitse ja videoneuvottelujen avulla. Kuntien palvelupistekohtainen kiinteä ja jaksotettu henkilömäärä tarkentuu valmistelun aikana. Kohdentuva palvelutarveperusteinen HTV-laskelma määrittelee toimipaikkaan kohdentuvan henkilöstöresurssin kokonaismäärän kaikkien palveluiden osalta.

## 6.1 Rauma

Raumalla sijaitsee kaksi nykyisen Satakunnan TE-toimiston käytössä olevaa toimipaikkaa. Aittakärkinkatu 21:ssä sijaitsee Satakunnan TE-toimiston toimipaikka, joka toimii alustavasti myös vuoden 2025 alusta Etelä-Satakunnan työllisyysalueen päätoimipaikkana. Lisäksi Valtakatu 6:ssä Raumalla sijaitsee työllistymistä edistävä monialaiseen yhteispalveluun toimipaikka Rauman TYP, jossa työskentelee TE-toimiston henkilöstön lisäksi Rauman kaupungin työntekijä ja hyvinvointialan henkilöstöä. TE-palveluiden siirtyessä Etelä-Satakunnan työllisyysalueelle, ottaa Rauman kaupunki vastuukuntana käyttöönsä Raumalla sijaitsevat TE-toimipaikat siltä osin, kuin ne ovat nykyisen Satakunnan TE-toimiston ja Rauman kaupungin henkilöstön käytössä.

Työllisyysalueen henkilöstöä sijoittuu Raumalle myöhemmin määriteltävällä tavalla myös muihin Rauman kaupungin toimitiloihin, esimerkiksi Rauman kaupungintalolle. Työllisyysalueen henkilömäärä Rauman kaupungin tiloissa tarkennetaan valmistelussa myöhemmin.

## 6.2 Eura

Eurassa kunnassa ollaan remontoimassa toimintaan hyvin sopivia tiloja virastotalosta, osoitteessa Satakunnankatu 12. Remontti valmistuu vuoden 2024 aikana ja kunnan tavoitteena keskittää TE-, työllisyys-, elinvoima-, asumis- ja kotoutumispalvelut samaan kiinteistöön. Tavoitteena on sijoittaa remontoitaviin tiloihin vuoden 2025 alusta kiinteästi peruspalvelut ja varata erityispalveluille jaksotetun tarjoamisen mahdollistavat tilat. Tiloihin on mahdollista sijoittaa myös mm. ammatillisen koulutuksen ohjauspalveluita. Työllisyysalueen henkilömäärä Euran kunnan tiloissa tarkennetaan valmistelussa myöhemmin.

## 6.3 Eurajoki

Eurajoen kunta tarjoaa tilat tarvittaville peruspalveluille kunnanviraston yhteydessä. Tilojen valmistelu asetettuja turvallisuus- ja toiminnallisia edellytyksiä vastaavaksi on työn alla niin, että tilat ovat käytettävissä vuoden 2025 alusta. Tavoitteena on sijoittaa remontoitaviin tiloihin vuoden 2025 alusta kiinteästi osa peruspalveluista ja varata osalle peruspalveluja sekä erityispalveluille jaksotetun tarjoamisen mahdollistavat tilat. Työllisyysalueen henkilömäärä Eurajoen kunnan tiloissa tarkennetaan valmistelussa myöhemmin.

## 6.4 Huittinen

Huittisten kaupunki valmistelee kaupungintalon yhteyteen keskitettyä elinvoimayksikköä, jossa toimisivat TE-, työllisyys- ja elinvoimapalvelut ja maahanmuuttajien palvelut sekä yhteistyötahojen toimintoja. Tavoitteena on sijoittaa remontoitaviin tiloihin vuoden 2025 alusta kiinteästi peruspalvelut ja varata erityispalveluille jaksotetun tarjoamisen mahdollistavat tilat. Tiloihin on mahdollista sijoittaa myös mm. ammatillisen koulutuksen ohjauspalveluita. Huittisissa työllisyyspalveluita hajautetusti kaupungintalon lisäksi mm. vanhassa meijerissä ja kirjastolla. Työllisyysalueen henkilömäärä Huittisten kaupungin tiloissa tarkennetaan valmistelussa myöhemmin.

## 6.5 Säskylä

Säskylän kunta tarjoaa peruspalveluille tarvittavat tilat kunnanvirastosta, johon valmistellaan asiakasvastaanottoon soveltuvia työhuoneita. Tavoitteena on sijoittaa tiloihin vuoden 2025 alusta kiinteästi osa peruspalveluista ja varata osalle peruspalveluja sekä erityispalveluille jaksotetun tarjoamisen mahdollistavat tilat. Työllisyysalueen henkilömäärä Säskylän kunnan tiloissa tarkennetaan valmistelussa myöhemmin.

## 7 Työllisyysalueen yhteistyötahot ja –muodot

Työvoimapalveluihin liittyviä avaintoimijoita ovat Etelä-Satakunnan työllisyysalueella työvoimapalveluiden järjestämisestä vastaavat vastuuviranomaiset, asiakkaat, keskeiset sidostoimijat, muut viranomaiset, palveluntarjoajat ja yhteistyökumppanit. Yhteistyö rakentuu vahvasti sekä kuntaekosysteemin että työllisyysalueen ekosysteemin ympärille. Tärkeää yhteistyössä on tiedonkulun varmistaminen, yhteisten toimintamallien rakentaminen sekä vastuiden selkeä määrittely. Tämä edistää myös palvelutason yhdenmukaisuutta alueen kunnissa.

### Työvoimapalveluiden vastuuviranomaiset

Työvoimapalveluiden vastuuviranomaisina sekä työvoimaviranomaisen yhteistyökumppaneina toimivat valtakunnan tasolla **työ- ja elinkeinoministeriö** ja **KEHA-keskus**. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa valtakunnan tason kokonaisuuden ohjauksesta, seurannasta ja arvioinnista. KEHA-keskus tuottaa paikallisen tason tukipalveluja sekä vastaa tietyistä kansallisen tason palvelutehtävistä, kuten työvoima- ja kotoutumistehtävien valtakunnallisen tietojärjestelmä- ja neuvontapalveluiden tuottamisesta, työttömyysturvaan ja palkkaturvaan liittyvistä tehtävistä sekä Work in Finland –toimintojen tuottamisesta yhteistyössä Business Finlandin kanssa. Work in Finland –toimintoon sisältyy mm. EURES-verkoston koordinaatiotehtävät.

### Keskeiset sidostoimijat

Työvoimaviranomaisen keskeisiä sidostoimijoita ovat Satakunnan ELY-keskus, muut työvoimaviranomaiset, Satakunnan hyvinvointialue, Kela, kuntien muut toimialat, koulutusorganisaatiot, palveluntarjoajat ja –tuottajat sekä järjestöt.

**Satakunnan ELY-keskus** vastaa tietyistä työllisyysalueen hoitoon ja kotoutumiseen liittyvistä alueellisista tehtävistä sekä äkillisiin rakennemuutoksiin liittyvistä koordinaatiotehtävistä, minkä lisäksi ELY-keskus sekä työ- ja elinkeinoministeriö käyvät säännöllisesti alueellisia yhteistyö- ja seurantakeskusteluja työvoimaviranomaisen kanssa. ELY-keskus on tärkeä yhteistyökumppani myös uudistuksen valmisteluvaiheessa mm. hankinta-asioiden ja sopimusten siirtojen sekä tiedon ja osaamisen pysyvyyden ja työllisyysalueen kokonaisuuden systemaattisen kehittämisen takaamiseksi.

**Muista työvoimaviranomaisista** tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Satakunnan työllisyysalue sekä Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan työllisyysalueet. Alueiden ja maakuntien välillä liikkuu paljon työvoimaa ja muiden työvoimaviranomaisten sekä työllisyysalueiden yhteistyössä olennaista on mm. tiedon kulun ja työvoiman liikkuvuuden varmistaminen. Esimerkiksi äkilliset rakennemuutostilanteet ja työvoimaviranomaisen tiettyjen tehtävien hoitaminen vaativat alueiden yhteistyötä. Perustettavien työllisyysalueiden välillä on käyty alueella keskusteluja myös valmisteluvaiheessa. Tavoitteena on avoimuus työllisyysalueiden välisessä toiminnassa sekä palveluiden organisoinnissa ja järjestämisessä myös tulevaisuudessa.

**Satakunnan hyvinvointialue** on keskeisessä roolissa monialaista palvelua tarvitsevien asiakkaiden palveluohjauksessa sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien työllistymistä tukevien palveluiden tarjoamisessa. Yhteistyön kannalta tärkeitä yhdyspintoja työllisyysalueen ja hyvinvointialueen välillä ovat mm. aktivointisuunnitelma, kuntouttava työtoiminta, työttömien terveystarkastukset, työkyvyn arvioinnit, kuntoutukset ja eläkeselvityksasiat. Työterveyshuollon rooli hyvinvointialueella on työllistymistä edistävien palvelujen näkökulmasta tärkeä, koska työterveyshuollossa on erityistä osaamista työkykyyn liittyen.

**Kelan** tarjoamat kuntoutuspalvelut ovat kattava sidostoimija työllisyysalueen asiakaskohderyhmien kuntoutuspalveluissa, minkä lisäksi Kela on osapuoli työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa ja myös ohjaa asiakkaita monialaisen yhteistyön piiriin. Työkykyasioiden osalta tavoitteena on nykyistä aikaisempi yhteys Kelaan varhaisen puuttumisen sekä prosessien käynnistämisen parantamiseksi. Lisäksi tärkeitä Kelan sekä muiden sidosryhmäkumppaneiden kanssa ennen vuotta 2025 sovittavia asioita ovat mm. monialaisen yhteistyön tavoitteet, asiakaskriteerit ja asiakasvastuut, käytännön johtaminen sekä kirjaamisen yhteiset käytännöt.

**Kuntien muiden toimialojen** työ kytkeytyy myös vahvasti työllisyyden edistämiseen ja alueen elinvoiman vahvistamiseen. Työvoimaviranomainen tekee tiivistä yhteistyötä kuntien eri toimialojen ja yksiköiden, mm. elinkeino- ja elinvoimapalveluiden, nuorisotoimen, sivistyspalveluiden, hyvinvointipalveluiden sekä kansainvälisyyspalveluiden kanssa. Synergian osalta yhteistyössä korostuu esimerkiksi työllisyysalueen ja kuntien yleisten työllisyys- ja elinkeino- sekä elinvoimapalveluiden välinen yhteistyö. Tärkeitä yhteistyötahoja alueella ja kunnissa ovat mm. yritysasiiantuntijat, nuorten työpajat ja etsivä nuorisotyö, oppilaitokset, kotouttamistoiminta sekä International House.

**Koulutusorganisaatioiden** kanssa aktiivista yhteistyötä toteutetaan niin työvoimatarpeiden ennakoinnissa, työnantajayhteistyössä kuin osaavan työvoiman, liikkuvuuden ja kansainvälisyyden edistämiseksi. Koulutuksenjärjestäjät ja oppilaitokset osallistuvat myös koulutusten suunnitteluun. Keskeisiä koulutusorganisaatioita ovat toisen asteen koulutuksen järjestäjät, korkeakoulut ja vapaan sivistystyön oppilaitokset. Työvoimapalveluiden tuottamisessa voidaan hyödyntää myös laajemmin erilaisia koulutuspalveluiden tuottajia.

**Palveluntarjoajat ja -tuottajat** tuottavat erilaisia työvoimaviranomaisen toiminnassa tarvittavia palveluja sekä lisäksi erilaisia yleisiä tukipalveluita. Käytännössä ostopalveluina hankitaan asiantuntija-arvioiteja, valmennuksia, työvoimakoulutusta ja yrityksen kehittämispalveluja. Työllisyyspalvelu-uudistus tarjoaa mahdollisuuden nykyisen palvelurakenteen sekä uusien palveluinnovaatioiden kehittämiselle ja kuntien paikallistuntemuksen hyödyntämiselle. Palveluntarjoajien kanssa toteutettavassa yhteistyössä pyrkimyksenä on ratkaista, miten olemassa olevien palveluntarjoajien ja sopimusten voimassaoloa ja yhteistyötä jatketaan vuodesta 2025, sekä miten turvataan palveluiden jatkuvuus vuosien 2024-2025 vaihteessa. Sovittavana on esimerkiksi, mitkä ovat keskitettyjä ja mitkä paikallisia palveluja verraten palveluiden ja palveluntuottajien nykytilanteeseen. Myös palveluiden yliaalueellinen yhteistyö huomioidaan. Erityisiä tarpeita voi olla eri asiakassegmenttien tarpeiden, työvoiman liikkuvuuden sekä paikallisten valmennustarpeiden täyttämiseksi. Tärkeässä roolissa ovat myös työnantajille tarjottavat palveluntuottajien tuottamat palvelut.

**Järjestöt** ovat kuntien sekä työllisyydenhoidon tärkeitä yhteistyökumppaneita ja niillä on moninainen rooli niin hyvinvoinnin ja terveyden kuin työllisyyden edistämiseksi. Järjestöt tarjoavat mahdollisuuksia osallisuuteen ja vapaaehtoistyöhön sekä ovat merkittävä palveluiden tuottaja. Keskeisiä järjestötoimijoita Etelä-Satakunnan työllisyysalueella ovat Rauman Seudun Katulähetys ry ja Rauman

Seudun Työnhakijat ry. Järjestöillä on myös vahvaa asiantuntija- ja kokemustietoa, jota voidaan hyödyntää palveluiden kehittämisessä. Järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ylläpidetään ja kehitetään edelleen.

### **Muut yhteistyötahot**

Työvoimaviranomaisen muita yhteistyötahoja ovat mm. Aluehallintovirasto, elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden muut toimijat, rikosseuraamuslaitos, Työkanava Oy sekä EU/ETA-maiden ja Sveitsin työvoimaviranomaiset.

**Aluehallintovirasto** käsittelee työvoimaviranomaiselle lailla säädettyjen tehtävien ja julkisten työvoimapalveluiden lainmukaisuutta koskevat hallintokantelut. Aluehallintovirasto voi myös lain nojalla suorittaa tehtäviin ja palveluihin liittyvää valvontaa sekä tarkastuksia.

Yhteistyö **elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden toimijoiden** kanssa painottuu työllisyyspalveluiden näkökulmasta mm. osaavan työvoiman saatavuuden, koulutusten ja yritysten toimintaedellytysten kehittämiseen. Alueen elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden aktiivisia yhteistyökumppaneita ovat mm. Rauman kauppakamari, Satakunnan Yrittäjät sekä Satakuntaliitto, jotka ovat osa Rauman kaupungin elinkeinoneuvottelukuntaa. Tärkeitä ovat myös elinkeino- ja kehitysyritykset, jotka tuottavat mm. yritystoimintaan liittyviä palveluja. Satakunnan alueella vahva yhteistyökumppani on Prizztech Oy.

**Rikosseuraamuslaitoksen** asiakkaat hyötyvät usein monialaisista palveluista ja palveluiden yhteensovittamisesta. Yhteistyö rikosseuraamuslaitoksen, työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää vankeusajan tai vapautumisen vaiheessa henkilön työllistymisen edistämiseksi. Työnhakua voidaan tukea jo ennen varsinaista vapautumista selkeyttämällä tilanne työttömyysetuuden, palveluiden ja muiden suunnitelmien osalta.

**Työkanava Oy** on valtion omistama erityistehtäväyhtiö. Sen tehtävänä on edistää kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä. Yhtiö tukee työllistettävien valmiuksia niin, että he Työkanavassa ensin työskenneltyään saisivat työpaikan avoimilta työmarkkinoilta. Yhtiön toiminta on lailla ohjattua ja Työkanava Oy tekee yhteistyötä työvoimaviranomaisen kanssa.

Työllisyysalue tekee yhteistyötä **EU/ETA-maan tai Sveitsin työnvälitysviranomaisten** kanssa tilanteissa, joissa työttömyysetuus siirtyy maasta toiseen työnhakijan lähtiessä toiseen maahan tai saapuessa toisesta maasta. Keskeistä yhteistyössä on mm. kansainvälinen rekrytointi EU/ETA-alueelta Suomeen sekä Suomesta muihin Euroopan maihin.

## **8 Työperäisen maahanmuuton edistäminen**

Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto on nostettu tärkeiksi teemoiksi sekä maakunnallisessa että kuntatason päätöksenteossa. Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kunnat ovat sitoutuneet 2021 laadittuun maakuntaohjelmaan, jonka yhtenä kärkenä on kansainvälisyys. Osaava Satakunta -kehittämisteeman alle on kirjattu mm. työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen.

Palveluita suunnitellessa lähtökohdaksi otetaan kansainvälisten palveluiden perustaso, jonka tarjoaa kansainvälisen rekrytoinnin viranomainen Work in Finland. Suunnitellessa paikallisesti tarjottavia kansainvälisen rekrytoinnin palveluita kunnissa ja työllisyysalueella, pyritään täydentävyyteen valtion palveluiden kanssa. Valtion ja kuntien yhteistyön järjestämisessä hyviä käytäntöjä haetaan mm. Talent Hub -palvelumallista. Kunnissa tulee varmistaa EURES-tukipalveluiden saatavuus Etelä-Sata-

kunnan työllisyysalueella kaikille niiden palveluja hakeville työntekijöille ja työnantajille. Kuntien viiranomaisten tulee lisäksi huomioida valtakunnalliset tavoitteet toiminnassaan ja tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Lisäksi työvoiman liikkuvuutta edistetään muulla kansainvälisen rekrytoinnin tukemisella yritysten tarpeiden mukaisesti.

Alueella on tarkoitus toteuttaa tulevaisuudessa kansainvälisille osaajille suunnattua valmennusta, yritysvalmennusta kansainvälisten rekrytointien tueksi sekä alueellisia törmäyttämistilaisuuksia, tapahtumia ja viestintää. Koko Satakuntaan on niin ikään tavoitteena laatia maakunnallisen kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategia, jonka tarve on nostettu esille keväällä 2023 piteissä työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton työpajoissa.

Alueen kunnat omaavat myös kokemusta työperäisen maahanmuuton edistämisestä, mikä huomioidaan työllisyysalueen työperäisen maahanmuuton ja kansainvälisen rekrytoinnin suunnittelussa ja toteuttamisessa. Esimerkkinä Eura on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuodesta 2017 alkaen, minkä lisäksi kunta on toteuttanut työperäistä maahanmuuttoa Espanjasta ja Intiasta toteutetuilla hoitaja-rekrytoinneilla. Eurajoelle kansainvälistä työvoimaa ja työvoiman liikkuvuutta, sekä niihin liittyvää osaamista on luonut erityisesti Olkiluoti 3- ydinvoimalahanke. Huittisten kaupunki panostaa kansainvälisiin lukio-opiskelijoihin ja heidän sitouttamiseensa, sekä kaupunkistrategiassaan vahvasti työperäisen maahanmuuton ja kansainvälisen opiskelijayhteistyön edistämiseen. Raumalla työperäistä maahanmuuttoa edistävät mm. International House Rauma sekä Love Work Satakunta –hanke.

## 8.1 International House-toimintamalli

Raumalle maaliskuussa 2023 avattu International House Rauma on palvelukokonaisuus, joka tuo vaikuttavuutta ja yhtenäisyyttä vieraskielisten asukkaiden palveluihin ja niiden alueelliseen kehittämiseen. International House Rauman tavoitteena on tuottaa palveluita alueella jo asuville vieraskielisille ja olla mukana kehittämässä alueen houkuttelevuutta ja pitovoimaa työperäisen maahanmuuton näkökulmasta. Palvelukokonaisuus on luotu tarvelähtöisesti yhteistyössä alueen verkostojen kanssa ja se tukee osaltaan Rauman kaupungin strategisia tavoitteita osaavan työvoiman pysyvyyteen ja saatavuuteen liittyen.

Palvelukokonaisuus sisältää neljä erilaista palvelupolkua:

- 1) kansainvälistä rekrytointia suunnittelevan yrityksen palvelut;
- 2) alueelle muuttoa suunnittelevan kansainvälisen osaajan palvelut;
- 3) alueella asuvan vieraskielisen palvelut sekä;
- 4) lakisääteiset kotoutumista edistävät palvelut.

Yritysten palvelut ovat suunnattu kansainvälistä rekrytointia suunnitteleville sekä itsenäisesti rekrytointiprosessin aloittaneille yrityksille. International House Rauma tarjoaa ohjausta ja neuvontaa rekrytointiprosessin aloittamiseen liittyvissä kysymyksissä kuten rahoitusmahdollisuuksissa, lupa-asioissa sekä muissa yrityksille tarjolla olevista prosessia tukevista palveluista kuten työyhteisövalmennukset ja kielikoulutukset. International House Rauma tuottaa kotoutumista edistäviä palveluja, jotka tukevat yrityksen rekrytoiman osaajan alueelle asettautumista.

Yksilöasiakkaan palvelut kohdentuvat asettautumisen tuen lisäksi työllistymistä edistäviin toimintoihin. Asiakkaan tilanne kartoitetaan tarvittaessa henkilökohtaisella tapaamisella. Asiakasta opastetaan alueen työ- ja opiskelumahdollisuuksista sekä ohjeistetaan mm. työnhakuun liittyvissä asioissa. Yksilöasiakas ohjataan hänelle soveltuvien palveluiden piiriin, joita tarjoavat mm. alueen oppilaitok-

set sekä erilaiset hankkeet. International House Rauman tavoitteena on osaavan työvoiman pysyminen alueella ja tästä syystä toiminnassa pyritään huomioimaan erilaisessa elämäntilanteessa olevien asiakkaiden tarpeet ja luomaan osallistaen alueelle monikulttuurinen yhteisö.

International House Rauma tuottaa, koordinoi ja kehittää kunnan lakisääteisiä kotoutumista edistäviä palveluita yhteistyössä kunnan muiden toimialojen, TE-palveluiden, hyvinvointialueen sekä alueen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Työvoiman ulkopuolella oleville asiakkaille voidaan tehdä alkukartoitus sekä kotoutumissuunnitelma. Kotoutuja-asiakas saa elämäntilanteeseensa kohdentuvaa ohjausta ja neuvontaa hänelle soveltuvista kotoutumista edistävästä palveluista. International House –konsepti on tarkoitus laajentaa yhtenäisenä toimintamallina kaikkiin Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kuntiin.

## **9 Työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen**

### **Työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon edistäminen**

Kohtaannon edistäminen on Etelä-Satakunnan työllisyysalueen toiminnan ja ratkaisujen merkittävä taustatekijä. Kohtaannon edistämiseen pyritään niin osaavan työvoiman saatavuuden ja yritysten sekä alueen elinvoiman kehittämisenä kuin heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien työllisyyden edistämisenä. Kohtaannon edistämiseksi tuotetaan innovatiivisia ratkaisuja esimerkiksi heikossa työmarkkina-asetuksessa olevan työvoimapotentialin hyödyntämiseksi. Konkreettisine keinoina toimivat mm. rakennetyöttömyyttä vähentävät ja osaavaa työvoimaa tuottavat palvelut sekä kehittämistoimenpiteet. Tärkeä toiminnallinen periaate kohtaannon edistämiseksi on laaja ja dynaaminen yhteistyö kaikkien työllisyyden sekä elinvoiman eteen työtä tekevien tahojen kanssa. Kohtaannon edistämistä vahvistavat ja kehittävät toimenpiteet tullaan kuvaamaan tarkemmin työllisyysalueelle laadittavassa työllisyysohjelmassa.

### **Työvoiman liikkuvuuden edistäminen**

Työvoiman liikkuvuutta edistetään kaikessa asiakastyössä kohtaannon parantamiseksi. Palveluiden järjestämisessä huomioidaan keskeisten työvoimahaasteiden ratkaiseminen sekä työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden palvelutarpeet. Kohtaanto-ongelman ratkaisemisessa hyödynnetään kokonaisvaltaisesti aktiivisen työvoimapolitiikan välineitä, kuten työhaun ohjausta henkilölle mahdollisiin hakukohteisiin sekä uudelleen koulutusta ja osaamisen tukemista. Asiakkaille tarjotaan työvoimaviranomaisen ja kuntien toimesta neuvontaa ja ohjausta, minkä lisäksi esitellään liikkuvuutta tukevia korvausmahdollisuuksia.

Liikkuvuuden kehittämisen keinoja ovat esimerkiksi julkisen työnvälityksen tehostaminen kartoittamalla ja tarjoamalla työpaikkavaihtoehtoja sekä koulutuksia nykyistä enemmän työttömien oman asuinpaikkakunnan, alueen ja työssäkäyntialueen ulkopuolelta. Ylialueellisessa työnvälityksessä on olennaista varmistaa yhteistyö ja tiedon liikkuminen työllisyysalueiden välillä. Työvoiman liikkuvuudessa tulee huomioida myös monipaikkaisuuden sekä etätöiden mahdollisuudet. Kunnat voivat tukea monipaikkaisuutta ja pendelöintiä mm. kaavoituksella, vuokra-asuntopolitiikalla, julkisen liikenteen ja digitaalisten ratkaisuiden kehittämisenä sekä toimivilla ja hyvin saatavilla olevilla peruspalveluilla.

Muuttamisen sijaan osaamisen kehittäminen tai uudelleen kouluttautuminen voi olla usein parempi vaihtoehto niin työllistymisen kuin kohtaannon näkökulmasta. Työvoiman ammatillista liikkuvuutta, eli liikkuvuutta ammatista toiseen, voidaan lisätä nostamalla koulutustasoa, luomalla täydennys- ja uudelleen koulutusta sekä ennakoimalla paremmin alueen ja sen ympäristön tulevia osaamistarpeita.

Koulutuksella voidaan vaikuttaa paikallisesti ja alueellisella yhteistyöllä nimenomaan siihen, että työvoiman ja työpaikkojen osaamisvaatimukset kohtaavat nykyistä paremmin. Tärkeitä ammatillista liikkuvuutta tukevia toimia ovat mm. alan vaihtoa tukevat toimet, osaamispula-aloille suunnatut koulutukset ja alojen houkuttelevuuden lisääminen sekä neuvonta ja ohjaus. Ammatillisen liikkuvuuden osalta on myös tärkeää turvata yhtäläinen mahdollisuus työvoimakoulutuksiin hakemiseen ja osallistumiseen työllisyysalueiden välillä.

Työnvoiman liikkuvuuden lisäksi on aiheellista pohtia, millä tavoin työpaikat ja työtehtävät liikkuvat tai voisivat liikkua ja kuinka vahvasti työ liittyy tulevaisuudessa samalla tavalla fyysisiin työpaikkoihin kuin tähän asti.

## 10 Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Rauman kaupungilla ja Etelä-Satakunnan työllisyysalueella on olemassa olevaa osaamista ja hyvä valmius reagoida negatiivisiin ja positiivisiin rakennemuutostilanteisiin oman kaupungin alueella sekä alueellisesti yhdessä työllisyysalueen muiden kuntien kanssa. Alueen kunnissa on toteutunutta lähivuosien negatiivisista ja positiivisista rakennemuutoksista, joiden pohjalta kunnissa on kokemusta rakennemuutostilanteiden kohtaamisesta ja toimintamalleista sekä ajatuksia siitä, miten malleja voidaan kehittää. Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kompakti koko mahdollistaa ketterän ja nopean reagoinnin sekä tiiviin toiminnan koko alueen voimin. Yhteistyö ja reagointi viereisten työllisyysalueiden kanssa alueilla syntyvissä rakennemuutostilanteissa on niin ikään tärkeää vapautuvan työvoiman palvelemiseksi tai tarvittavan työvoiman rekrytoinnin tueksi.

Alueella on viimeisten 10 vuoden aikana toteutunut useita työvoiman ja palveluiden kysyntään myönteisesti ja kielteisesti vaikuttaneita rakennemuutostilanteita tai hankkeita. Lisäksi on ollut tilanteita, jotka ovat alueen toisessa kunnassa olleet vaikutuksiltaan kielteisiä ja toisessa myönteisiä. Rakennemuutostilanteisiin liittyvästä aluerajat ylittävästä yhteistyöstä kokemusta tuo pitkään jatkunut yhteistyö Rauman kaupungin sekä Varsinais-Suomen ja Vakka-Suomen alueen kuntien kanssa Valmet Automotive Oy:n Uudenkaupungin autotehtaan henkilöstön tarpeiden voimakkaiden vaihteluiden hallinnassa. Rakennemuutostilanteissa ovat korostuneet kuntien, valtion, maakuntien, kauppakamarien, työnantajien ja yksityisten rekrytointiyriyten nopea yhteistyö, tiivis vuorovaikutus ja tiedottaminen sekä kokoontumisten ja tapahtumien järjestäminen. Lisäksi erilaisten rahoitusten haku ja käyttö ovat olleet avainasemassa rakennemuutostilanteiden onnistuneessa hallinnassa.

Toimintamallit ja eri toimijoiden palveluiden ja vahvuuksien tuntemus ovat alueella toimijoiden tiedossa. Tämän lisäksi alueella on erinomainen reagointikyky ja yhteinen tahtotila, jonka vuoksi äkillisiinkin rakennemuutostilanteisiin pystytään kokoamaan joukot nopeasti koolle sekä sopimaan tarvittavasta viestinnästä, toiminnoista ja jalkautumismalleista. Hyviksi todetuilla toimintamalleilla on kyetty yhdessä minimoimaan kielteisten tilanteiden suorat ja seurannaiset vaikutukset. Toimintamalleilla on kyetty säilyttämään alueella työllistäviä investointeja ja sitä kautta työpaikkoja sekä houkuttelemaan alueelle uusia työllistäviä investointeja ja synnyttämään uusia työpaikkoja. Yhteistyömalleilla on kyetty uskottavasti turvaamaan myös työvoiman kysynnän tarpeet omalla alueella ja tukemaan vierekkäisiäkin alueita tarvittaessa. Näytöt näissä onnistumisissa antavat mahdollista sijoittumista miettiville tahoille uskoa siihen, että yhteistyön kautta vastaavat onnistumiset ovat jatkossakin todennäköisiä.



### 10.1 Rauman kaupunki helpottaa aktiivisilla investoinneilla rakennemuutoksia

Rauman kaupunki on ollut aktiivinen ja ennakkoluuloton tuloksekkaiden investointien tekijä rakennemuutostilanteissa sekä elinvoiman ylläpitämisen lisäämiseksi. Esimerkkinä STX Finland –telakan osto ja Rauma Marine Construction –telakkayhtiön (RMC) aloitus sekä RMC:n ja TT-Line –varustamon yhteistyö. Työllisyysvaikutuksiksi on näissä arvioitu 3600 ja 3500 henkilötyövuotta.

Rauman kaupunki investoi alueellaan aktiivisesti myös infran rakentamiseen ja parantamiseen. Investointeja on toteutettu mm. Lakarin teollisuus- ja logistiikka-alueeseen, HK-Scanin tehdasinvestointiin sekä Olkiluoto 3 –hankkeeseen liittyen. Lisäksi työvoiman liikkumista alueiden välillä on tuettu mm. Valmet Automotiven autotehtaan osalta osallistumalla Pori-Rauma-Uusikaupunki bussivuorojen kustannuksiin merkittäväällä summalla.

### 10.2 Rakennemuutokset osana palveluiden taloussuunnittelua

Tärkeä varautumisen osa-alue on rakennemuutostilanteiden aiheuttamat lisäkustannukset ja niiden rahoittaminen sekä kustannusten ja resurssien jako työllisyysalueella siten, että tilanteen sattuessa ei synny epäselvyyttä siitä, miten kustannukset ja resurssit kohdentuvat ja miten mahdollinen lisärahoitustarve katetaan. Äkillisten rakennemuutostilanteiden rahoittaminen perusrahoituksesta, perusteet mahdollisista kunnilta perittävistä lisämäärärahoista sekä haettavien avustusten hakemisesta ja jakaantumisesta sovitaan järjestämissopimuksessa.

Vaikutuksia kuntien työttömyysturvakustannusten nousuun pyritään kuvaamaan myöhemmin tehtävillä skenaariolaskelmilla. Laskelmilla pyritään kuvaamaan sekä kielteisten että myönteisten muutosten vaikutukset kussakin kunnassa asuvien työttömien määrän noustessa ja laskiessa yhteismittaisilla tunnusluvuilla ja työttömyyden kestoilla. Näin saadaan kuvaa siitä, millainen vaikutus syntyy kuntatalouteen työttömyyden noustessa tai laskiessa äkillisistä rakennemuutostilanteista tai suhdanmuutoksista johtuen. Niiden pohjalta voidaan mm. mitoittaa tarvittavia lisäpanostuksia negatiivisissa rakennemuutostilanteissa.

Lisäksi pyritään kuvaamaan eri kuntien potentiaalia positiivisille rakennemuutoksille käynnissä tai tulossa olevien hankkeiden perusteella sekä negatiiville rakennemuutoksille herkkien toimialojen näkymien pohjalta ennakoivasti eri kunnissa. Laskelmia ja ennusteita tuotetaan vuoden 2023 ja vuoden 2024 aikana.

### 10.3 Varautuminen äkillisiin negatiivisiin rakennemuutoksiin

Varautumisessa negatiivisiin rakennemuutoksiin on huomioitava vaikutukset TE-palveluiden tarpeeseen, eli minkä verran henkilöitä ja millaista asiantuntemusta tilanteen mahdollisimman sujuvaan haltuunottoon tarvitaan. Lisäksi tarvitaan asiantuntemusta muutosturvaan liittyen, verkostoja keskeisten toimijoiden nopeaan koollekutsumiseen sekä yritysten työvoiman työllistymismahdollisuuksien kartoittamiseksi. Keskeisenä varautumisen välineenä on töiden organisointi siten, että äkillisiin tilanteisiin liittyen turvataan riittävä osaaminen ja nopea reagointi sekä mahdollistetaan työn kohdentaminen tilanteen hoitamiseen.

Muutosturvaan liittyvää osaamista tullaan keskittämään tietyille virkailijoille. Henkilöasiakastyötä tekevien virkailijoiden tehtävänkuviin sisällytetään tarvittaessa työskentely vaihtelevissa työn suorittamispaikoissa ja sovitaan päivystysluonteisesta alkupalvelutyöstä kohdennettuna rakennemuutostilanteeseen. Lisäksi on tärkeää pitää yllä ja hyödyntää kuntien yritys- ja elinvoimapalveluiden verkostoja ja kontakteja siten, että työllistäviin yrityksiin saadaan mahdollisimman nopeasti tietoa vapautu-

van työvoiman rakenteesta. TE- ja elinvoimapalveluiden uudentyypinen yhteistyö ja rakennemuutostilanteisiin liittyvän toimintamallin muotoilu uuteen organisointiin sopivaksi on yksi tärkeimmistä konteksteista. Alla esimerkkejä alueen negatiivisista muutostilanteista viime vuosilta sekä reagoimismalleista niihin liittyen.

### **STX-Finland**

Etelä-Satakunnan työllisyysalueella aiemmin syntyneistä voimakkaista ja äkillisistä kielteisistä rakennemuutostilanteista mittakaavaltaan merkittävin on Rauman STX-Finland –telakan alasajo vuonna 2014. Raumalla laivanrakennuksella ja telakkatoiminnalla on pitkä historia ja telakkatoimintaa on harjoitettu kaupungissa vuorollaan usean eri yhtiön toimesta. Muun muassa Rauma-Repolan ja Aker Finnyards Oy:n nimissä ollut telakkatoiminta siirtyi vuonna 2004 STX-Finlandille. Vuonna 2013 STX-Finland ilmoitti lopettavansa telakkatoiminnan Raumalla ja irtisanovansa 600 työntekijää. Rauman kaupunki haki yhteistyöverkoston kanssa äkillisen rakennemuutosalueen statuksen ja sai statuksen sekä siihen liittyvää rahoitusta. Lisäksi Satakunnan ELY-keskus ja TE-toimisto hakivat Euroopan komissiolta Euroopan globalisaatiorahaston rahoitusta, joka myös saatiin. Globalisaatiorahaston rahoitus oli merkittävä kansallisten työllisyysmäärärahojen niukkuudesta johtuen. Julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyöllä ja haetulla rahoituksella voitiin ehkäistä rakennemuutostilanteen haittoja työllisyyteen ja elinvoimaan pitkällä tähtäimellä. Yhteistyöllä ja irtisanottujen hyväksi toteutetuilla yhteispalveluilla saatiin aikaan hyviä työllisyystuloksia sekä rakennettiin hyödynnettäviä toimintamalleja myös tulevaisuuteen.

### **UPM Oy**

Rauman UPM Oy:n paperitehtaalla on koettu viimeisen kymmenen vuoden aikana kaksi merkittävää rakennemuutostilannetta. Tehtaalla on suljettu paperikone ensin vuonna 2013, jolloin 80 henkeä irtisanottiin ja koneen sulkemisen seurausvaikutuksena 300-400 työpaikkaa väheni Lounaisen Suomen ja Pirkanmaan alueella. Lisäksi vuonna 2019 suljettiin toinen paperikone, jolloin irtisanomisen kohteeksi joutui 180 henkilöä. Irtisanotun henkilöstön uudelleentyöllistymiseksi koottiin työnantajan, Rauman kaupungin, TE-toimiston ja alueen yritysten yhteistyöverkosto, joka järjesti mm. rekrytointilaisuuksia.

### **Amcor Flexibles**

Amcor Flexibles sulki joustopakkauksia valmistavan tehtaan Eurassa vuonna 2020. Eurassa irtisanottiin tällöin 127 henkeä, joka on merkittävä määrä Euran kokoisessa kunnassa. Merkittävä osa irtisanotuista pendelöi työhön muilta paikkakunnilta, joten heijastusvaikutukset näkyivät usean kunnan alueella. Myös tässä tapauksessa koottiin nopeasti yhteistyöelin, jossa olivat mukana maakuntaliitto, Satakunnan TE-toimisto ja ELY-keskus sekä Euran lisäksi ympäristökuntia (mm. Rauman kaupunki), työttömyyskassoja ja työnantajan laaja edustus. Yhteistyössä päätettiin perustaa mm. Euraan TE-toimiston asiointipiste tehtaalta irtisanottujen alkuasiointia varten. Asiointipiste ei tosin käynnistynyt korona-viruspandemian alettua, vaan asiointia tehostettiin muiden palvelukanavien avulla.

### **Saint-Gobain Glass Finland**

Pyhärannassa sijaitseva Saint-Gobain Glass Finland vähensi tehtaaltaan 79 henkeä vuonna 2020. Irtisanotuista yli puolet oli raumalaisia, joten Rauman kaupunki oli aktiivinen käynnistämään yhteistoimintaa tilanteen johdosta. Rauman kaupunki järjesti yhdessä Saint-Gobainin, TE-toimiston ja yritysten kanssa mm. rekrytointi-infon tehtaalla tukeakseen irtisanottujen nopeaa työllistymistä. Tapaus

toimii esimerkkinä siitä, miten rakennemuutostilanteet voivat vaatia reagointia myös lähialuilla ja lähikunnissa ja miten näihin on myös opittu reagoimaan Raumalla sekä lähikunnissa.

#### 10.4 Varautuminen äkillisiin positiivisiin rakennemuutoksiin

Positiivisissa rakennemuutostilanteissa korostuu valmiin verkoston merkitys ja sen vuoksi sitä on pidettävä kaiken aikaa yllä. Työvoimavarannon käyttöönotossa riittävällä nopeudella korostuu ajantasainen tieto työvoiman ammatillisesta osaamisesta, koulutustarpeesta ja työkyvystä sekä nopean työnvälityksen ja osaamisen täsmälliseen kehittämiseen tähtäävä ja täsmätyökykyisten työllistymismahdollisuuksia tukeva palvelurakenne työllisyysalueella. Lisäpanostuksia tarvitaan mahdollisesti työnvälitykseen ja työvoiman koulutukseen ohjaamisessa, mahdollisten tilapäisten palvelupisteiden sekä rekrytointitilaisuuksien järjestämiseen ja tiedottamiseen.

#### Olkiluoto 3

Alueella aiemmin syntyneistä voimakkaista ja äkillisistä työvoiman kysynnän tilanteista mainittava on Olkiluoto 3 -reaktorin rakennustöiden eri vaiheet Eurajoella vuodesta 2004 alkaen. Ydinvoimala-reaktorin rakentamisella on ollut koko seutukunnassa merkittäviä suoria ja epäsuoria vaikutuksia Eurajoen ja sen ympäristökuntien talouteen ja palveluiden kysyntään. Erityisesti hankkeen työvoiman kysyntään vastaamiseksi on tarvittu laajaa yhteistyötä julkisten ja yksityisten toimijoiden kesken. Lisäksi ydinvoimalatyömaalle muualta työskentelemään saapuneiden työajan ulkopuolisen elämän järjestämiseen on tarvittu sekä julkisen että yksityisen sektorin palveluiden organisoitua.

Rakennustöiden käynnistyessä ja kiihtyessä perustettiin alueellisia viranomaisten, yritysten ja järjestöjen yhteistyöryhmiä edistämään työvoiman kysynnän kasvua, alueelle saapuvan ulkomaalaisen ja vieraskielisen työvoiman olosuhteiden ja elämisen mahdollisuuksia, viranomaislupien ja –käsitteilyiden sujuvuutta sekä mm. asuntojen kysynnän kasvua. Rakennustöiden loppuvaiheet vuosien 2022 ja 2023 aikana ovat merkinneet vastavuoroisesti vaikutuksia alueen työvoiman kysyntään ja talouteen. Rakennustöiden vaiheittain vähentyessä on työvoima työllistynyt kohtuullisen hyvin muualle. Osa Suomen ulkopuolelta tulleista hankkeesta työllistyneistä on jäänyt alueelle työnhakijoiksi ja vaikutuksia on ollut palveluiden sekä mm. vuokra-asuntojen kysyntään. Vaikutuksiin on reagoitu esimerkiksi TE-palveluiden ja Rauman kaupungin International House-palvelupisteiden yhteistyöllä.

### 11 Tiekartta vuoden 2025 alkuun saakka

Alla kuvattuna Etelä-Satakunnan työllisyysalueen valmistelun ja toimeenpanon tiekartta vuoteen 2025. Tiekartassa kuvattuna ylätasolla valmisteluun liittyvät eri vaiheet sekä ajankohdat.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen järjestämissopimus ja –suunnitelma valmistuvat syyskuun 2023, jonka jälkeen ne siirtyvät hyväksyttäväksi kuntien hallituksiin ja valtuustoihin. Sopimus ja suunnitelma toimitetaan työ- ja elinkeinoministeriölle 31.10.2023 mennessä. Työllisyysstrategiaa ja –ohjelmaa valmistellaan syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana. Tärkeänä työvälineenä sekä keskeisenä osana strategiaa toimii myös työllisyysalueen viestintä, jota tehdään valmistelun ja toteutuksen kaikissa vaiheissa.

Tiekartassa kuvattuja toimielimen valmistelua, siirtyvään henkilöstöön liittyvää valmistelua, siirtyvien sopimusten valmistelua sekä ICT-kokonaisuuden valmistelua suunnitellaan ja toteutetaan vuosien 2023 ja 2024 aikana. Tavoitteena on varmistaa työllisyyspalvelu-uudistuksen sujuva siirtymä sekä palveluiden jatkuvuus vuodesta 2025 alkaen. Siirtymävaiheen jälkeen palvelutuotantoa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella.

Osana valmistelua sekä tulevan työllisyysalueen kehittämistä toimivat valmistelu- ja työryhmät, joita ovat TE2024 Rauman valmisteluryhmä, TE2024 Etelä-Satakunnan valmisteluryhmä sekä substanssikohtaiset alatyöryhmät. Rauman valmisteluryhmä koostuu Rauman kaupungin johto- ja hallintotason henkilöstöstä. Etelä-Satakunnan valmisteluryhmässä on mukana edustus kaikista työllisyysalueen kunnista sekä TE-toimistosta. Alatyöryhmät rakentuvat kuhunkin substanssiin liittyvistä asiantuntijoista ja mukana on niin kuntien, TE-toimiston, ELY-keskuksen, hyvinvointialueen, Kelan, järjestöjen, elinkeinoelämän kuin muiden yhteistyötahojen edustajia. Tässä vaiheessa valmistelua alatyöryhmät on perustettu henkilöasiakkaan peruspalveluiden, monialaisten palveluiden, kotoutumisen ja maahanmuuton, työnantaja- ja yrityspalveluiden, hankintojen ja maksatuksen, viranomaispäätösten sekä kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseksi.

Tarkemmat kuvaukset tiekarttaan merkityistä kohdista löytyvät tästä järjestämissuunnitelmasta, työllisyysalueen järjestämissopimuksesta sekä tulevista työllisyysalueen strategiasta ja työllisyysohjelmasta.

